ЖІНОЧИЙ СВІТ

СІЧЕНЬ
ЛЮТИЙ
1951

ЧИСЛО 1-2

Одарка Нижанківська - Снігурович

ЖІНОЧИЙ СВІТ

Рік II. січень—лютий, 1951. Ч. 1—2.

Видає Організація Українок Канади ім. Ольги Басарабової.
Редаґує редакційна колеґія.
Всю кореспонденцію й передплати висилати на адресу:
"WOMAN'S WORLD"
Box 3093 Winnipeg, Man.
ЦІНА ОДНОГО ЧИСЛА — $0.25
ПЕРЕДПЛАТА НА РІК у Канаді та США — $2.50
В інших країнах ам. $3.00
Редакційна колеґія застерігає собі право скорочувати рукописи. Рукописів не звертаємо.

Друком "Нового Шляху",
184 Александер Ав., Вінніпеґ, Ман.

WOMAN'S WORLD

Vol. II. January-February, 1951. No. 1-2.

Published by the Ukrainian Women's Organization of Canada
Box 3093, Winnipeg, Man.
Edited by Editorial Committee
Correspondence and subscriptions should be addressed to
"WOMAN'S WORLD"
Box 3093 Winnipeg, Man.
SINGLE COPY 25c.
SUBSCRIPTION PRICE yearly $2.50
In Canada and United States.
In other countries U. S. A. $3.

Printed by the New Pathway,
184 Alexander Ave., Winnipeg, Man.

ЗМІСТ:

ВІД РЕДАКЦІЇ: На обкладинці "Жіночого Світу", ч. 10, за жовтень 1950 р., поміщено знимку, яка підписана "Артистка М. Заньковецька". Ми отримали листа від пані Наталії з Біберовичів Курпякової з Торонта, яка повідомила нас, що згадана знимка представляє її маму, — визначну українську артистку Іванну з Коралевичів Біберович, псевд. Ляновську. Ми отримали цю знимку з архіву проф. Д. Антоновича, власне як знимку М. Заньковецької, і тому допустились тієї прикрої помилки. Оцим спростовуємо нашу помилку і просимо наших Читачок справити у своїх примірниках "Жіночий Світ" за жовтень 1950 р. — окладинка під знимкою "Артистка М. Занковецька" на — "Артистка Іванна Біберович".

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК. II. СІЧЕНЬ—ЛЮТИЙ, 1951. Ч. 1—2 (13—14).

Резолюції і дійсність

XIII. Крайова Конференція Організації Українок Канади була по самій своїй суті виняткова. Українське жіноцтво, згуртоване довкола великої ідеї українського націоналізму, що її речником є Українське Національне Об'єднання Канади, закріпило себе, як братня організація УНО, в новій формі домініяльної заінкорпорованої установи. Поруч із тією важливою справою формального характеру, XIII. Крайова Конференція ОУК поглибила і поширила зміст і напрямні своєї діяльности, засягаючи всесторонньо в круг потреб і зацікавлень не тільки українського жіноцтва, але й усього українського громадянства в Канаді.

Резолюції — вислід напруженої праці Конференції та її завершення, — хоч і порушують нові проблеми, — не ставлять в обсяг діяння української жінки нездійснимих завдань, а навпаки — обійнявши в собі попередній досвід організаційної праці, вони вростають в сучасну дійсність, вказують шлях, як розбудувати майбутнє на твердих основах нашої традиції. Членство Організації Українок Канади цілковито ясно усвідомило собі, яку велику відповідальність воно бере на себе, затверджуючи ті резолюції, як доповнення програми своєї праці. Підчас схвалювання резолюцій в погляді присутніх горів вогонь піднесення, а на обличчях проглядала рішучість і запал. Цей вогонь не був солом'яний, а рішучість і запал не вигасли з хвилиною, коли закінчилися піднесені святочні дні Конференції і настали організаційні будні.

Делегатки роз'їхалися по місцях, свідомі, що резолюції — це було не недільне деклямування, для того, щоб прочитавши їх, відкласти на "потім", але що їх ухвалено якраз для того, щоб негайно, таки сьогодні, приступити до їх виконування. Залишилася нова Центральна Управа, вповні свідома ваги свого обов'язку, який наклала на неї устами делегаток Конференція, щоб таки відразу приступати до праці й до ще повнішої розбудови організації.

Для членок Організації Українок Канади зачалася нова, щоденна тяжка праця для української справи.

З чого починати? Що важніше? Чи є якась точка в резолюціях, за яку можна взятися "згодом", а в першу чергу поставити ось ту, де говориться про культурно-освітню працю? Так, це дуже важлива справа, вона вимагає від нас багато підготовки, пляновости і системи. Але ж виховання дошкільної молоді також не можна відкласти на "потім", як не можна оставити на "завтра" і допомогової акції, так дуже потрібної за океаном. А наш журнал, а збірник присв'ячений О. Басараб, або підручник для ведення дошкільних садків, чи альманах ОУК, чи програми св'ят і академій, — це все потребує негайної праці і фондів, щоб могло, як належиться, появитися своєчасно на відповідній висоті. І дальше: такі справи, як організаторка, засновування нових відділів, приєднування нового членства, розбудова домівки, співпраця з іншими організаціями — українськими й англійськими, улаштовування підприємств, допомога братнім організаціям, опіка над Рідною Школою, — це також потребує рук, фондів і великих зусиль.

Бо для нас, українських жінок, кожна точка наших резолюцій — важлива, і до її виконання треба вже приступати. Ясно, що без системи і малим числом рук це все тяжко виконати. Для того потрібна дружня співпраця всіх членок і всіх відділів та Центральної Управи. Щоденне, уперте виконування прийнятих на себе обов'язків, відповідний розподіл праці після здібностей і зацікавлень окремих членок і приєднування в ряди організації нових жінок-українок, — ось в чому лежить запорука успіху.

І тоді, коли резолюції нашої Конференції стануть дійсністю в засягу кожного окремого відділу і цілої нашої організації, українська жінка — членка ОУК зможе з радістю глянути на проароблену працю і радіти спільними досягненнями.

УКРАЇНКИ, ПОСИЛЮЙМО РЯДИ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК КАНАДИ.

Книжка – духова зброя

Є у Лесі Українки в її драматичній поемі "Боярння" така сцена: В сімнадцятому віці, за часів великої руїни, коли Україна вся палала пожежою повстань, в короткій перерві між цими пожежами, в одну з небагатьох спокійних годин, у домі старого козака Перебитного стикаються два яскраві типи тодішньої молоді: один з них Іван Перебитний, для якого символом визволення є тільки меч схоплений у власну руку, а другий, такий же молодий українець, але вже царський боярин Степан, що більш всього на світі боїться леза цього меча, з присохлою до нього кров'ю, а ліпше майбутнє своєї батьківщини бачить лише в силі розумного розсудливого слова.

Іван і Степан, люди однієї нації і одного покоління, відразу при першій зустрічі зударяються один з другим, мов представники двох різних світів. Слово і меч схрещуються у них як дві ворожі зброї, що в жадному разі не хочуть змагатися побіч, лише проти себе.

"Невже ж мушкет і шабля мають більше сили та чести, ніж перо та щире слово. Ні, учено мене так". Вигукує з найбільшим переконанням лагідний — книжник Степан.

І з таким же твердим переконанням, і ще більшою погордою кидає йому в відповідь Іван, що "Це у Києві ченці навчають такого!"

Зударившись на коротку хвилину з собою, ці два світи не йдуть далі поруч, а розминаються: Степан покірний голосові лагідних слів, які тільки охоче вичитує з улюблених книжок, іде в Москву, служити чужому цареві і тягне за собою ще одну українську душу, свою жінку.

Іван — вірний наказу своєї крови, кидається з одного змагання в друге і певно гине в рядах, зменшених тими людьми, яким слово вирвало з рук — меча.

І чи ж може бути дивним, що і пізніше люди чину, люди типу войовничого Івана, почали ставитись з погордою і недовірям до слова, до тих клятих книжок, що, мов, найгірший ворог, або зрадливий союзник, своїм облесливим фантастичним туманом відтягали пійманi собою душі від зброї, від боротьби за батьківщину, у якусь невідому порожнечу. Зрадливим видавалося їм те слово, яке ще так недавно у героїчних творах княжої доби, у блискучих козацьких літописах підтримувало силу зброї, вказувало дорогу до боротьби, а тепер — самозакохане і певне своєї власної сили хотіло бути не помічником чину, навіть не рівним коло нього, лише самостійним володарем, найбільшим приятелем холодного міркування.

А все ж, сила і такого слова була велика. Молодь, задивлена у книжку, віручи магнетичному чарові прекрасних речень, ішла нераз шляхами Боярина Степана — служити чужим царям.

Сміливі ж наступники неприєднаного войовничого Івана з безсилою люттю кляли, дивлючися на ржавіючу зброю, до якої жадне гаряче бунтівниче слово не штовхало тисяч жадібних рук. Мертвим у безвісті блукало слово, не сперте на тягар меча, мертвою лежала зброя, неокрилена рухом — слова. І власне, під час цієї ворожнечі між словом і зброєю, стало в захист меча — друге, і н ш е слово.

Воно виповзло з далекої народньої творчості, стрілою вирвалося з героїчних літописів, і спершися на віднайденій зброї, залунало голосно в поезії Шевченка. І перемогло, як перемогло все, що йшло з мечем в руках. Що правда, перемогло не відразу. Нащадки царського боярина хотіли закидати свою батьківщину книжками — з любови до книжок, не до батьківщини — байдуже якими.

Їм було всеодно, що саме втисне їхнє слово замість зброї в тисячі рук: плуг, молот, перо чи дар — переможцеві. І ті книжки теж нераз були духовою зброєю, лише зброєю на користь нашого ворога.

Та все ж, Шевченківський меч, прорізавши майже порожнечу кількох десятиліть, зрештою знайшов аж дві руки, що міцно його стиснули: Франка і Лесі Українки.

Франко розумів добре, яку печать кладе слово на душу цілої нації, і ту свою націю хотів він бачити нацією героїв. Його войовничий князь з "Мойсея" готує, кличе всіх своїх до боротьби так, що здається за хвилину "гирл сто тисяч цей клич повторить і з номадів лінивих ця мить люд героїв сотворить". І таким кличем хотів Франко зробити своє слово, свою духову зброю.

Ще більш послідовною, у кожному свойому творі є Леся Українка. Устами кожного зо своїх героїв закликає вона, навертає вона злагіднілих людей до боротьби. Навіть арфу в руках мистця — грека Антея, обертає вона у зброю, коли треба влучити нею в жінку, що прийшла віддати свій талант — переможцеві римлянинові.

Останнє покоління письменників вже XX. віку під впливом своїх великих попередників і під впливом своєї войовничої доби, ще більш загострено відчуло правдиве і найбільше завдання слова: стати тут же, близько коло зброї. І з нею і для неї. Стараючися наставити в один бік цих два так ворожих леза. Виразом чого була навіть назва збірки одного з найвизначніших представників нашої сучасної поезії — Євгена Маланюка "Стилєт і Стилос".

Отже хай в наші часи, часи великої руїни всього старого світогляду, і рівночасно відродження творчої української духовости, не буде в нашій дійсності ані одного войовничого революціонера Івана, що легковажив би силу слова, яке стоїть на сторожі зброї. І хай не буде ні одного освіченого книжника-боярина, якому книжка заступила б дорогу до зброї.

Книжка — духова зброя — сміливо стає поруч зброї військової. Але кидаючи це гасло, називаючи книжку духовою зброєю, мусимо пам'ятати, що з нею, як і з правдивою зброєю треба поводитися обережно. В непевних, недосвідчених руках вона може скалічити або і знищити не ворога, а її власника.

Коли тримаємо цю зброю так, що вона цілить безпомилково, можемо бути певні.

Приспішуємо свій марш і наближуємо час останньої перемоги.

Олена Теліга.

Моменти з життя О. Басараб

В 1949 році пройшло чверть століття від смерти Ольги Басараб. Річницю її трагічної смерти шанують не лише рідні, близькі приятелі, але й широкі круги українського громадянства.

Святкують її пам'ять у першу чергу жіночі організації й молоде українське покоління. Вона була першою у лавах тих, що пішли на безпощадну підпільну боротьбу з ворогом, і за те молодь ставиться до її постаті з особливим пієтизмом.

Мені довелося жити близько з Ольгою Басараб впродовж довгих літ. Я хочу поділитися спогадами про неї з тими, яким її постать дорога. Хочу передати ці спомини якнайбільш об'єктивно і правдиво. Тому пишу лише про те, що добре пригадую, бо на жаль, не заховалось її листування зо мною, а також пропали й інші записки та протоколи, де можна би справдити якусь дату, чи доповнити якесь ім'я або назву.

Олю Левицьку я пізнала весною 1909 р. у моїй таки кімнаті, в дівочому інституті "Українського Педагогічного Товариства" у Львові, де я, — студіюючи тоді в Університеті, — була настоятелькою-інструкторкою.

Оля Левицька переїжджала тоді через Львів і зайшла до мене на припоручення нашої спільної доброї знайомої Зоні Л.

По кількох хвилинах нав'язалась між нами така щира розмова, неначе ми від давна були знайомі. Оля була тоді абсольвенткою Дівочого Інституту в Перемишлі й стояла якраз перед матурою. Перемиський Інститут мав тоді славу зразкової під оглядом національного виховання і навчання школи. На чолі його стояла директорка Марія Примівна, яку всі інститутки шанували й любили. Тому й заговорили ми про відносини в Інституті, про взаємини між ученицями і вчительським збором, про тайні учениці гуртки й участь Олі у них, про їх шкільну, літографовану газетку, якої вона була ініціяторкою та співредакторкою.

Таке було моє перше враження і такою залишилася вона в моїй пам'яті — із щирим поглядом та рядом білих зубів на усміхненому обличчі.

Доводилось мені бачити Олю в дуже важких хвилинах її життя — тоді була вона один біль і страждання. Але, назагал, по своїй вдачі — було в ній багато життєрадости і зрозуміння для веселого жарту, доброї сатири й тонкої іронії.

Про дитинство Ольги Левицької знала я тільки з її оповідань. Батько був священиком у с. Щуровичах коло Бродів і там провела вона перші дитячі роки. Нерадо говорила про ті часи — і тоді не сміялася.

Батьки її часто хворіли і молодо померли. Маму пригадувала вона собі все хворою, з болем голови, як вона просила сидіти при ній та гладити її по голові, може біль промине. З рідного села пам'ятала стави й поля, засаджені хмелем, а також ліси, повні ягід і грибів, що їх дуже любила. Вона, старша сестра і молодший брат виховувались по смерті батьків у вуйків, кожне в іншого. Про себе говорила, що малою була неслухняна й дуже вперта. Дорослою вже усвідомлювала собі, що це так відбивалася на ній хвороба і смерть батьків та брак радісного дитинства.

У середній школі в Перемишлі за стипендійне, безплатне місце віддячувалась тим, що вчила менше здібних товаришок. Сама вона вчилася радо й легко, а других любила і вміла вчити. Цей обов'язок віддіймав їй щоправда час потрібний до праці над собою, одначе не справляв їй труднощів. По матурі виїхала до Відня разом із іншими двома абсольвентками інституту — Стефою С. та Марійкою Б.. Вони змагали до торговельної академії й були першими галицькими українками, що покінчили вищі торговельні студії.

Підчас її студій у Відні я її не зустрічала. Але, пізніше, по повороті до Галичини, вона розказувала мені багато й весело про ті часи.

Товариство українських студентів "Січ", сходини, відчити, концерти і спільні прогульки в околиці Відня творили рідну атмосферу на чужині та давали молодій людині багато нагоди пізнавати нове й цікаве. Сам Відень, столиця великої і сильної ще тоді монархії, мав дуже догідні умови для всебічного образування і розваги. І Оля черпала з тієї скарбниці повними пригорщами.

Почуття обов'язку і брак засобів наказували кінчати студії якнайскоріше і якнайкраще. Однак знаходився все час на добру книжку чи театр, на відвідини виставок. Велика двірська опера давала нагоду почути найкращих співаків, драматичні театри знайомили з творами европейських письменників. Олі конче треба було всюди бути — хоч би на четвертому поверсі, хоч би на стоячому місці, нехай на рахунок обідів чи непідбитих черевиків.

По повороті до Львова стала Оля відразу до заробітньої праці. Зразу в "Дністрі", потім у "Земельному Банку" — тодішніх найбільших українських економічних установах. Обов'язки книговода сповняла вона сумлінно, але особливого замилування до такої праці в неї не було.

У тих роках 1911-14 зустрічалися ми дуже часто. Деякий час мешкали ми в тому само-

му домі при вул. Висп'янського, але й без того бачились усе в студентських та жіночих організаціях. Жила вона тоді дуже інтенсивно — неначе в погоні за вільною хвилиною. Відбувши вісім годин бюрової праці, треба було знайти час на сходини в товаристві студенток, на порядкування бібліотеки в "Жіночій Громаді", на ведення курсів грамоти в "Просвіті", на руханку в "Соколі". Крім того треба було доробити гроша приватними лекціями чи переписуванням рукописів до друку та ще й самій учитися. Не покидала думки доповнити клясичну матуру і почати студіювати медицину, для якої мала велике зацікавлення. Війна перебила ті пляни.

Про початок війни та метушню перших днів знаю тільки з оповідань Олі. Вона зараз же вступила в ряди жіночого відділу "Січових Стрільців". Скорий вишкіл та допоміжна служба не тривали довго. Вже в серпні австрійська влада розв'язала цей відділ, бо їй не був бажаний розріст стрілецької організації. Та хоч це коротко тривало, знаю з її слів, що це були для неї хвилини захоплення і підйому.

Тоді я не була у Львові. Війна захопила мене на придніпрянській Україні, в Таврії. Щойно дорогою виміни дісталась я на початку 1915 р. через Фінляндію до Відня. І тут зустріла я Ольгу Левицьку, що подалась було з групою своїх близьких на захід, під напором фронту, що наближався.

У житті Олі зайшла велика зміна. У 1914 р. у Відні вона одружилася з інженером Дмитром Басарабом, б. головою студентського політехнічного товариства "Основа" у Львові. Це був селянський син знад Збруча, рослий і поставний, інтелігентний й енергійний — правдиве дитя подільського чорнозему. Саме тоді сповняв службу як запасний старшина артилерії на італійському фронті.

Із ним задумувала Оля побудувати своє життя, "закінчити вже раз те сирітство", як говорила, жартуючи. Та доля судила їй інакше. Кілька місяців після того, як Оля відпровадила свого чоловіка до альпейського форту М—н і сама вернулася до Відня, бо родинам не дозволено було там жити, — наспіла зловіща вістка, що він згинув у перший день боїв, що розпочались на фронті. Сталося це в той сам день, як із Львова виперли царське військо.

До мене прийшла її приятелька Стефа з проханням передати Олі цю страшну вістку, бо в неї не стає сил на те. Та не треба було її сповіщати про те. Як я зайшла до її гарної, ясної кімнати з вікном до парку — застала її немов закам'янілу над скринею, що прийшла з фронту. Скриня сказала їй про все. Сумлінні товариші зброї поспішили прислати злощасну спадщину чоловіка — одяг і зброю.

Не бачила я в житті більшого контрасту: крізь відчинене вікно вливалися цілі снопи сонячного світла, пахощів квітів і пташиного щебету — і вона, похилена над кривавими, незасохлими ще рушниками, що ними рятували його товариші, — над недописаним листом до неї, що знайшли по його смерті. І два листи — до неї і мами з написом: "Якби не довелося вернутись". Прощення в неї — за розбите життя, а у мами — за недіспані ночі і втрачену надію на поміч сина.

Не довелося їй позбутися "сирітської самоти" — не довелося дочекатися сина, що мав бути по її волі — цілком такий, як батько.

Олена Залізняк.

СЛІДАМИ

Враження делеґатки із XIII

Я приїхала до Вінніпеґу перша із делеґаток на Конференцію. Маючи адресу Центральної Управи, я заїхала до будинку "Нового Шляху", де вона міститься разом із Краєвою Екзекутивою УНО. Застала там багато делеґатів, рух і гамір.

В канцелярії Центральної Управи спокійніше. О. Стебницька, заступниця голови ЦУ, і К. Лазор, редакторка "Жіночого Світу" тепло привітали мене, розпитуючи про наш відділ.

Розглядаю музей вишивок і бібліотеку Центральної Управи.

— Тут ще треба багато упорядкувати. Підчас переїзду на нове помешкання в часі повіні ми страти одну шафу, а нової не можемо покищо купити.

В часі нашої розмови, до канцелярії увійшла ще одна гостя.

— Анно!

— Ольго! — п. Стебницька кинулася до неї і міцно її обійняла. Це приїхала делегатка із Ст. Кетерінс, п. Мотта.

Познайомившись із нею, довідалася, що п. Мотта — це давня приятелька п. Стебницької, з часів перших зав'язків нашої організації.

По деякому часі канцелярія Центральної Управи почала наповнятися делеґатками. Приїхала п. А. Курилів із Содбур, п. М. Заячківська із Саскатуну. Прийшла також секретарка ЦУ п. А. Вах, якій коротко перед конференцією народилася донечка. Розмова між нами була дружня, невимушена, наче ми зналися всі довгі роки і разом працювали в одному місці. Найбільше зворушаючим було прибуття п. Дячун — делеґатки із Монтреалу. Вона також належала до першого гуртка, який заснувався 20 років тому назад за ініціятивою п. Є. Ситник і який поклав основи нашої організації. І. Дячун — давня приятелька п. Стебницької, — була дуже розчулена, коли їй прийшлося знову зустрітися по довгих роках розлуки із своєю — подругою Ольгою.

Вже надходив вечір. Треба було розходитися. Завтра перший день спільної Конференції Українського Національного Об'єднання із Братніми Організаціями. Завтра день, коли УНО закінчує свій відтинок 20-тилітньої праці і вступає в новий, вже як заінкорпорована організація.

ПІОНЕРОК

Крайової Конференції ОУК

Конференція ОУК розпочинається післязавтра, в суботу зраня.

***

Субота.

Ще далеко до відкриття сесії, делеґатки й членки ЦУ зійшлися в Національному Домі УНО. Ми відчували, що ми в себе дома, у власній хаті. Нові мені незнані обличчя, здавалися рідні і близькі. Ось п. Тарновецька — голова ЦУ стоїть в гуртку делеґаток п. Дячун, п. Стахової з Вінніпеґу, п. Вель із Ст. Боніфас. Там голова місцевого відділу ОУК п. Шеремета із п. Семакою, скарбничкою ЦУ займають розмовою п. Заячківську і п. Курилів та п. Мартинюк із Віндзор. Там дальше пані Книш, дружина секретара КЕ УНО і бувша голова Союзу Українок у Франції про щось пильно розмовляє із п. Василишин, яка недавно приїхала із Европи і багато оповідає про свої враження.

Коло мене зібралося декілька знайомих із першого дня, а саме п. Мотта, п. Стебницька, п. Вах. Пані Мотта була у веселому настрої та розказувала, як вона їхала на конференцію

— Уявіть собі. Ще давно колись, я пішла із своєю донькою купувати блузку. Відходячи із крамниці, один із продавців каже мені: "Підпишіть ось цей листок і подайте свою адресу. Перед Різдвом у нас льосування, може щось виграєте". Коли ж перед конференцією наш відділ вибрав мене делеґаткою, в мене новий клопіт. У нас в Сент Кетерінс тепло, високих морозів нема, а знаю, що у Вінніпеґу, гостра зима. Мушу десь позичити кожух, бо свого не маю. Пішла я до своєї подруги, але що ж, короткий на мене і тісний, але нема ради. В плащі я замерзала би. Забрала кожух, несу додому. На порозі зустрічає мене донька і гукає: "Мамо, ти виграла кожух!" Я серджуся і кажу, що спізнюся на поїзд, бо хоч поїзд мав від'їжджати за дві - три години, я ще не спакувалася. Тоді донька біжить до телефону, тягне мене за рукав. Дійсно відповідають нам, що я виграла кожух, і щоб пришла його собі вибрати. А вибрати мені не так легко, бо ви бачите, яка я собі нівроку.

— Біжимо скоро до тої крамниці. Висять три кожухи. І один, неначе на мене вшитий. Несу свій власний виграний кожух додому. І встигла ще на поїзд.

***

Незчулися ми, як нас покликано до залі, де починалася сесія ОУК. На обличчях усіх відбувалася вага моменту й урочистість. Мимоволі всі споважніли, відчуваючи, що настала хвилина, коли треба буде поважно застановлятися над багатьма справами, щоб скерувати їх у правильне русло. Перед нами стоїть вибір нової Центральної Управи, якій ми маємо довірити провід над нашою організацією.

Не буду описувати ходу нарад, про нього Ви довідаєтеся в іншому місці цього журналу. Хочу лише зауважити, що діловий характер дискусій і їх доцільність зробили на мене дуже позитивне враження, тим більше, що це мені приходиться перший раз бути активною учасницею Конференції. Спаяність поглядів й однозгідність рішень виказували, як духово близько стоїмо ми всі поруч себе, не дивлячись на те, що поміж нами були також новоприбулі жінки, які вступили в ряди нашої організації і яким відділи вже доручили відповідальні пости в своїх управах, а також у Центральній Управі.

Предсідницею сесії обрано п. Ірину Дячун з Монтреалу, першу голову дівочого гуртка при Стрілецькій Громаді про який я вже згадувала напочатку. Вміле керування нарадами конференції виказували, якою здібною і енергійною головою була п. Дячун в першому гуртку, і скільки позитивного вона вклала в підвалини нашої організації. Заступницею предсідниці була обрана п. Анастазія Павличенко, перша голова Центральної Управи ОУК, а теперішня заступниця голови ЦУ й голова Відділу ОУК в Саскатуні. П. Павличенко на протязі 15 - ти років стоїть в передових рядах організації, не зраджується труднощами й постійно працює. Секретаркою президії була п. Стефанія Петришин — делеґатка з Форт Вілліям, молода жінка, яка тільки два роки тому приїхала до Канади із Німеччини й з першого дня вступила в ряди ОУК, щоб стати нашою активною членкою.

До нової Центральної Управи увійшли, як голова — п. Ольга Стебницька — перша секретарка першого дівочого гуртка, а як секретарка — п. Євгенія Ситник — одна з основоположниць й організаторка цього ж самого гуртка.

Чому я це підкреслюю? Для мене особисто, а також, думаю, для решти делеґаток, це мусить бути явище настільки визначне, що ми маємо в своїх рядах тих членок - піонерок, які на протязі двадцяти років стояли пліч - о - пліч в праці, успіхах, неуспіхах, моментах піднесення і упадку, і все вони були перші, завжди були готові віддати для нашої організації свій час, свій гріш і свій труд. Ось вони з'їхалися на цю Конференцію по 15 - ти роках розлуки перший раз майже всі спільно, щоб передати одна одній свій досвід із праці на місцях, щоб ще раз усвідомити собі, що, не дивлячись на великі простори, які їх розлучали, вони були разом і надалі залишуться разом. Деякі членки - піонерки не мали змоги прибути до Вінніпеґу, але і вони є духом з нами — пп. С. Проців, М. Дунець і С. Рабець, Торонто, К. Кутна, Монтреал, — А. Бідочка, Содбури, Н. Найчук, Саскатун. Правда, ще п. А. Мотта, яка сидить тут між нами, вона була в першій управі першого дівочого гуртка, як скарбничка.

Їдучи назад до Віндзор, і пригадуючи пройдені дні й моменти піднесення на спільних сесіях УНО і братніх організацій, на окремих сесіях ОУК, на спільному бенкеті, під час якого відбулася виставка вишивок, на захоплюючому концерті МУН, вирнули в мене ці думки, які я тут подала, для тих наших членок, які не мали нагоди бути учасницями Конференції, а також з українським жіноцтвом, яке прихильно ставиться до нашої організації й цікавиться її діяльністю та ростом.

Ю. Мудра, Віндсор.

ВОЛОДИМИР КОССАР
ГОЛОВА КРАЙОВОЇ ЕКЗЕКУТИВИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Співосновник УНО. Від початку член Крайової Екзекутиви та від 1937 р. голова КЕ. XIУ. Крайова Конференція УНО і Братніх Організацій обрала інж. В. Коссара на дальші два роки головою та досмертним членом КЕ.

1951: При праці в Крайовій Екзекутиві УНО в Вінніпеґу.

1944: Під час "Дня Молоді" в Вінніпеґу. Зліва направо: пп. О. Кошиць, д-р П. Маценко, Т. Кошиць, о. д-р В. Кушнір, інж. В. Коссар, А. Буряник і його донька А. Василишин.

1919: Командант 5-ої Сокальської бригади сотник В. Коссар під час походу на Київ. В селі біля Фастова на Київщині

1929: Перші два роки в Канаді. Інж. Коссар на фармі зі своїм п'ятимісячним сином Левком.

1939: Дружина Голови КЕ пані Ф. Коссар з сином Левком і донькою Альмою в Саскатуні.

1944: У Ванкувері — подорозі на станцію з головою філії УНО п. К. Дудою.

1941: З'їзд УНО в Торонті. Зліва направо: пп. В. Гультай, д-р І. Ґуляй, С. Віндик, інж. В. Коссар, П. Фабіян, посол А. Глинка, М. Шарик.

1944: На дозвіллі — інж. Коссар з молоддю на спортовій площі в Ст. Боніфас.

ОЛЬГА СТЕБНИЦЬКА
ГОЛОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК КАНАДИ

XIII. Крайова Конференція ОУК обрала п. О. Стебницьку головою ЦУ, а п. А. Вах її першою заступницею.

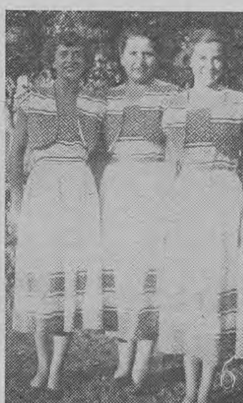

На знимці **(1)** О. Стебницька (сидить) з п. А. Вах підчас праці в канцелярії ЦУ у Вінніпеґу. Перед тим О. Стебницька була головою Відділу ОУК в Ст. Боніфас. На знимці **(2)** п. Стебницька і п. Є. Ситник з членками Відділу. Коли в 1930 р. молода Ольга Гупаловська виїжджала до Канади, Т-во "Сокіл" у Золочеві, де вона була активною членкою, справляло їй хвилююче прощання **(3)**. В Канаді зразу опинилась на фармі у п-ва Знаків, які її спровадили й опікувались нею, як рідною (**4** — стоїть перша направо). Вона і в Канаді продовжувала громадську працю, в 1931 р. була секретаркою Дівочого Гуртка при УСГ у Вінніпеґу (**5** — сидить посередині). Одночасно виховала дві доньки — Лесю і Любу **(6)** і сина Богдана. Доньки ідуть слідами матері. Вони активні членки МУН. Леся, як і колись її мама, в оточенні подруг з МУН (**7** — сидить посередині).

НАШІ СУЧАСНИЦІ

Анастазія Павличенко

Двадцятьп'ять років зрілого життя — це сотні і тисячі хвилювань, радостей і огірчень, це десятки тисяч годин праці, незлічима кількість успіхів і невдач. Але двадцятьп'ять років праці для громади, це не лише тисячі прерізних засідань і сходин, тисячі імпрез і підприємств, сотні успіхів і хвилювань, кількадесять з'їздів, конференцій і зборів, — це, в першу чергу, постійна нічим не захитана любов до своєї Батьківщини та випробована жертвенність для її потреб.

Анастазія Ґрещук-Павличенко вже чверть століття безперервно працює для українства в Канаді.

Вона народилася в сім'ї ветеринара в селі Сокирчині в Галичині. В 1922 р. склала у Станиславові в семинарі сестер Василіянок іспит зрілости на вчительку. Восени 1923 р. п. Ґрещуківна відвідала свого старшого брата, політичного еміґранта в Саскатуні. Обставини склалися так, що вона з того часу залишилася на постійне в Канаді. Тут до 1925 р. вивчила англійську мову і закінчила середню школу (гай скул).

Свою громадську діяльність розпочала п. Ґрещуківна в Мелвен, Саск., де провадила літню школу і навчала молодь

П-во Павличенки

українських національних танків. Восени виїхала до Ріджайни, де знову вела Рідну Школу в Народньому Домі. Довкола неї гуртується молодь. З її допомогою і під її керівництвом підготовляються вистави, концерти, покази народніх танків. У тому часі п. Ґрещук стає го-

ловою жіночого товариства "Доньки України". Імпрези, аматорського гуртка відбуваються кожної неділі. Люди так звикли до них, що навіть не треба було оголошувати вистави. Заля постійно була ущерть наповнена. Ці виступи приносили двісті долярів місячного приходу, що в ці часи було великими грішми.

В 1931 р. п. А. Ґрещук переїжджає в Саскатун. Тут вона у травні стає дружиною д-ра Т. К. Павличенка. Д-р Павличенко, відомий в канадійських й американських наукових колах, як вчений аґроном. Українське громадянство знає його як невсипущого громадського діяча. Зрештою, у ті часи осередком культурного й організаційного життя українців був власне Саскатун. Тут сформувалося й Українське Національне Об'єднання. Д-р Т. К. Павличенко був його співтворцем, це якраз він писав статут УНО. Анастазія Павличенко спершу була активною член-

(Продовження на ст. 21)

Невільницькі думи — це плач і туга козаків у неволі за батьківщиною, роздумування про втечу і сама втеча з неволі... Вони змальовують найтраґічніше становище українських козаків у татарській чи турецькій неволі або передчуття неминучої загибелі. Невільницькі думи — глибоко ліричні й сумні, вони перетканні плачами, тужливими голосіннями козаків за волею. До таких невільницьких дум належить також і дума про Марусю Богуславку.

Не менше, а може інтимно ще більше траґічне в неволі турецькій є положення молодих, гарних українок - невільниць. Велика сила їх загинула у безвісті часу і про їх долю ми не маємо і сліду. Лише одиниці, попавши у дім знатного турка, а то й самого султана, завдяки красі своїй вибивались на верх свого впливу. Пам'ять народня і цю сторінку своєї національної траґедії затримала й виявила у своїй усній творчості в якомусь більшому невільницькому крузі, із якого заховалась тільки одна дума про Марусю Богуславку.

В цій думі змальовується постать полоненої невільниці, що попала у двір до "турецького пана", увійшла в довір'я, зайняла в його домі поважне місце й потурчилась, себто перейшла на турецький обряд і звичай. Не дивлячись на таку ролю у свого пана, Маруся Богуславка не забула, що вона українка, не забула про своїх батьків і рідний край. І ось ця національна свідомість спонукала Марусю на велике діло, на визволення українських козаків, невольників, що "вже тридцять літ у неволі пробувають, Божого світу, сонця праведного ввічі собі не видають"; визволяє їх на самий Великдень. І коли Маруся Богуславка зважилась проти волі свого пана визволити із неволі аж "сімсот козаків" і цим своїм відважним учинком стягнути на себе найтяжчу кару "турецького пана", — то цей її героїчний чин заслуговує на те, щоб його народня пам'ять зберегла від забуття часу. Зважмо ту картину із життя невільників у Туреччині, яку змальовує ця ду-

МАРУСЯ БОГУСЛАВКА

НАРОДНЯ ДУМА

I.

Що на Чорному морі, на камені біленькому, там стояла темниця кам'яная. Що у тій темниці пробувало сімсот козаків, бідних невольників.

То вже тридцять літ у неволі пробувають, божого світу, сонця праведного ввічі собі не видають. То до їх дівка бранка, Маруся, попівна Богуславка, приходжає, словами промовляє:

— "Гей, козаки, ви бідні невольники! Угадайте, що в нашій землі християнській за день тепера?"

Що тоді бідні невольники зачували, дівку бранку, Марусю, попівну Богуславку, по річах познавали, словами промовляли:

— "Гей, дівко бранко, Марусю, попівно Богуславко! По чім ми можем знати, що в нашій землі за день тепера? Що тридцять літ у неволі пробуваєм, Божого світу, сонця праведного увічі не видаєм. То ми не можемо знати, що в нашій землі християнській за день тепера".

Тоді дівка бранка, Маруся, попівна Богуславка, теє зачуває, до козаків словами промовляє:

— "Ой, козаки, ви біднії невольники! Що сьогодня у нашій землі християнській великодная субота, а завтра святий празник, роковий день, Великдень".

То тоді ті козаки теє зачували, білим лицем до сирої землі припадали, дівку бранку, Марусю, попівну Богуславку, кляли - проклинали:

— "Та бодай ти, дівко бранко, Марусю, попівно Богуславко, щастя й долі собі не мала, як ти нам святий празник, роковий день, Великдень, сказала!"

То тоді дівка бранка, Маруся, попівна Богуславка, теє зачувала, словами промовляла:

— "Ой, козаки, ви біднії невольники, не лайте мене, не проклинайте! Бо як буде наш пан турецький до мечеті від'їжджати, то буде мені, дівці бранці, Марусі, попівні Богуславці, на руки ключі віддавати: То буду я до темниці приходжати, темницю відмикати, вас всіх, бідних невольників, на волю випускати."

II.

То на святий празник, роковий день. Великдень, став пан турецький до мечеті від'їжджати, став дівці бранці Марусі, попівні Богуславці, на руки ключі віддавати, тоді дівка бранка, Маруся, попівна, Богуславка, добре дбає, — до темниці приходжає, темницю відмикає, всіх козаків, бідних невольників, на волю випускає, і словами промовляє:

— "Ой, козаки, ви біднії невольники! Кажу я вам, добре дбайте, в городи християнські утікайте; Тільки, прошу я вас, одного города Богуслава не минайте, мойому батьку й матері знать давайте: Та нехай мій батько добре дбає, гуртів, великих маєтків нехай не збуває, великих скарбів не збирає, та нехай мене, дівки бранки, Марусі, попівни Богуславки, з неволі не викупає, — бо вже я потурчилась, побусурменилась, для розкоші турецької, для лакомства нещасного!"

III.

Ой, визволи, Боже, нас всіх, бідних невольників, з тяжкої неволі, з віри бусуменської на ясні зорі, на тихі води, у край веселий, у мир хрещений! Вислухай, Боже, у просьбах щирих, у нещасливих молитвах нас, бідних невольників!

ма і пересвідчимось, що вона історично цілком правдива. Послухаймо, що оповідає один англієць, що в той час на свої очі бачив той жах невільницький, у якому перебували тоді невільники: "Найтяжчі роботи, накладені в Европі на злочинців, ніщо супроти того, що терпить багато чесних людей у цьому новому Єгипті. Невільників замикають кожного вечора, а ранком виводять їх на роботу жорстокі доглядачі, обсипуючи їх побоями і прокльонами. Працюють ці нещасні найчастіше при будівлях, які ставить володар, інші — на стайнях коло коней або мелють на ручних млинах. Недолюдки - доглядачі карають невільників за найдрібніші провини, за найменшу неувагу. Вони бувають остільки нелюдяні, що не дають можливости нещасним бранцям з'їсти кусок хліба. А то вже потомлених на протязі дня, ще тягнуть уночі з образливим криком на нову роботу. А найбільше протиприроднє є те, що людей запрягають до возів разом із ослами та мулами. Цих нещасних рабів замикають наніч у підземні круглі і тісні темниці. Туди спускають їх по шнуровій драбині, яку потім витягають, а на отвір накладають залізну ляду. Не ліпша їх і їжа: їм не дають нічого крім фунта чорного хліба з ячмінної муки і трохи оливи. Одежею невільників є одяг із грубої шерсти із капішоном, і вона служить за накидку, сорочку і штани. Бувало й так, що володарі убивали християнських бранців сотнями і то або для забави, або вважали їх непотрібними."

І можна собі уявити, чим була для цих заживо похованих, засуджених на вічну кару, якась маленька надія на свободу, надія повороту на рідну землю. Вічна дяка та вічна пам'ять тому чи тій, що спричинилися до такого визволення. Тому то постать Марусі Богуславки і є незабутньою в пам'яті народній і в епічній традиції. Ця жіноча постать увійшла в український народній епос та в історію українського визволення на все життя української нації.

Л. БІЛЕЦЬКИЙ.

О. ЧЕСЮК

Не діждете кати мене живою взяти!

Все, що тут описано, — це правдива історія з життя українського підпілля на Волині - Поліссі в часах другої світової війни. Це лише одна невеличка частинка страшної але геройської української дійсности, уривок з діяльности і героїзму українського визвольного руху, затяжного бою з відвічним ворогом, за волю України. Це історія одного молодого життя, принесеного в жертву Україні.

"Не діждете, кати, мене живою взяти!" — це останні слова молодої героїні, української націоналістки. Ім'я її — Люба Бахів.

Люба Бахів родилася в селі Жидичин коло Луцька. Батьки її селяни, свідомі українці, виховували Любу в українському дусі. Точна дата її народження невідома. Відомо, що тоді, як вмирала, не мала ще 17 років.

Люба всякими шляхами хотіла вступити до ОУН як член. Вона домагалась, щоб їй дали відповідальне завдання. Вона обіцяла, що завдання виконає повністю і покаже, що вона, молода, не гірша нічим від старших своїх товаришок.

Степовий — повітовий керівник ОУН, — звернув увагу на Любу. По довшій основній розмові з нею, він доручив їй піднайти в Рафалівці й околицях свідоміщих людей, приєднати до націоналістичної ідеї як прихильників і створити в Чорторийщині підпольну сітку. Завдання може і за важке на вік Люби, але вона за нього взялась з такою енергією, як за ніщо в житті досі. Вона частенько їздила із школи до батьків до Рафалівки. Отже не була чужа в Чорторийщині і її робота не могла впасти в очі большевикам. Маленька дівчинка, що крутилась по цілій околиці на велосипеді, яку всі знали, не звертала на себе уваги.

З початку Степовий не мав надзвичайно великого довір'я до Люби. Їй давались всякі дрібні завдання, але вона з усього вив'язувалась якнайкраще. Тим вона з'єднала собі довір'я місцевого проводу ОУН і зокрема Степового, що керував місцевою роботою.

Люба дістала була наказ порозвозити летючки по селах довкола станції Рафалівка. Вона мала наказ летючки передавати членам місцевих клітин організації.

Вона забрала вечором летючки, сіла на свій велосипед і поїхала. По дорозі передумала справу. Навіщо летючки передавати другим членам і їх втягати в небезпеку? От вона, переїжджаючи через всі села, ніччю, сама почала розкидувати летючки. Впродовж ночі виконала ціле завдання, нічого нікому не кажучи про те. Лише в останньому селі Храск підмітила її сільська совєтська міліція, яка пустилася за нею в погоню.

Погоня була нерівна. Тут слаба дівчина на велосипеді, а там міцні здорові хлопці також на машинах. Люба побачила, що тяжко втікати прямим шляхом. Вона покерувала велосипед в якусь бічну вуличку, щоб зникнути з очей міліціонерам. А вони помітили її маневр. Люба заплуталась в якомусь городі в корчі. Кинула велосипед і пустилась бігом тікати, бо міліціонери ось - ось за нею. В темряві ночі вона зникла. Околиця була їй знайома. Вона пішком добралась до містечка Чорторийськ на організаційну кватиру. Сім кіломерів ніччю пішком продиралась полями, лісками і болотами, але до ранку таки дійшла на призначене місце.

Чергового дня Степовий побачився з Любою. Вона йому сказала, що летючки розвезла і що все в порядку.

ОЛЕНА ТЕЛІГА

ПЛОМІННИЙ ДЕНЬ

День прозорий мерехтить, мов пломінь,
І душа моя горить сьогодні.
Хочу жити, аж життя не зломить,
Рватись в гору, чи летіть в безодню.

Хоч людей довкола так багато,
Та ніхто з них кроку не зупинить,
Якщо кинути в рухливий натовп,
Найгостріше слово — Україна.

І тому росте, росте прокляття!
Всі пориви запального квітня,
Не можливо в дійсність перелляти,
На землі байдужо - непривітній,

Хочу крикнуть в далечінь без краю.
І когось на допомогу кликать,
Бо душа моя сьогодні грає,
І тікає на шляхи великі.

Хай мій клич зірветься у високість,
І, мов прапор в сонці, затріпоче,
Хай кружляє, мов невтомний сокіл,
І зриває рідних і охочих!

Все чекаю на гарячий подих. —
Геній людський, чи лише випадок —
Щоб застиглі і покірні води,
Забурлили водоспадом.

І коли закрутить непогода,
І мене підхопить мов піщину,
Хай несуть мене бурхливі води,
Від пориву до самого чину.

За кілька днів до Степового прийшли люди з запитом, що це за летючки появились в районі, чи вони організаційні, чи ні. Степовий підтвердив, що летючки організаційні. Люди з місць, коли він їх запитав, чи вони їх розкидали, сказали, що вони тих летючок ніколи не бачили і ніхто з організації їх не розкидав.

Степовий викликав Любу. Почав її розпитувати. Люба почервоніла і з природньою їй усмішкою розказала, як то вона вирішила розкинути летючки сама, щоб не втягати з небезпеку інших людей. Розказала і про те, як вона тікала від погоні міліціонерів і як втратила велосипед. Щирість Люби, її самопосвята і бажання не втягати інших людей в небезпеку прямо його розброїли. Він побачив, що з тією дівчиною можна доказувати чудес і що вона завжди і всюди вив'яжеться із завдання і не зрадить організації.

Большевики слідкували за Любою. Вони дійшли до переконання, що Люба тісно пов'язана з українським підпіллям, що вона націоналістка.

При кінці вересня Любу заарештувало НКВД. Тримали її довший час у тюрмі і допитували. Вони знали, що Люба знає тайні криївки націоналістів. Їм було відомо, що провідник Луччини був перекинений на працю до Чорторийщини, що його прибране прізвище було Степовий і що він має зв'язок з Любою. Вони знали, що в хаті батька Люби мають незадовго відбутися, або вже навіть відбулися,, тайні сходини керівних людей ОУН і зокрема знали про те, що в Суховолі мають відбутися сходини чотирьох керівників ОУН.

Її дуже мучили в НКВД. З початку приговорювали:

— Ти молода і гарна, — говорили вони. — Тобі всміхається гарне життя. Як скажеш нам усе, то будеш жити, а коли ні, то будеш в тюрмі доти сидіти, аж зігниєш. Яка тобі з того користь? Ми не вороги українців, ми народові добра бажаємо, ми лише винищиємо ворогів народу. Ми тих людей, за яких тебе розпитуємо, не хочемо знищити. Ми лише хочемо їх навести на правдивий шлях, щоб вони краще служили народові.

Після того стали Любу лякати. Страшили її смертю. Навіть розстріли їй влаштовували. Казали їй приготовитись до смерти. Ставили лицем до стіни. Цокали замки рушниць, в пістолі вкладали набої, примірювались і стріляли. Вона думала, що дійсно її розстріляють. Рада була, що не мучать фізично. Жаль їй було вмирати. В таких випадках життя все стає таким гарним. Вона чекала смерти від кулі. Півпритомна стояла під стіною, але по стрілах не відчувала болю, не падала.

Чула голоси енкаведистів. Старшина кричав на бійця, що той не вміє стріляти, що жаліє гарненьку Любу, може в неї залюбився і тому подібне.

Після екзекуції брали її на допит. Старшина казав, що добре сталось, що вона ще жива, може все ж таки вона зрозуміє безвихідне положення і скаже, що треба. І допитували дальше.

Не давали Любі їсти, тримали її в темному льоху із щурами й у воді, підсилали до неї гарних з виду енкаведистів, які обіцяли навіть сватaтись, вдавали залюблених, але й ті методи не давали висліду.

Її переслухували при рефлєкторах цілими годинами, мучили нестерпно, заставляли стояти на одному місці аж до повного вичерпання. Робили все, що може придумати садист.

Люба кріпко трималась. Одно лише тривожило її весь час: видержати, нічого не зрадити, розказати своїм, остерегти їх перед небезпекою.

Енкаведисти, побачивши, що Люба не признається, почали її намовляти, щоб вона слідкувала за підпільниками і доносила все про їх рухи НКВД. Коли Люба вийшла на волю, розказала про все Степовому. Щоб оминути дальших клопотів із енкаведистами, Люба пішла у підпілля. Разом із іншими підпільниками переховувалася по землянках у лісах. Коли там заходила небезпека, міняла місце, переховуючись у клунях тих господарів, які ставилися прихильно до підпільників-націоналістів. Одного разу, коли Люба разом із своєю приятелькою Ганею і двома підпільниками Пасічником і Петруком перебували в клуні, їх окружили енкаведисти із Луцька.

Підпільники помітили окруження, але запізно. Виходу не було. Треба було битись. Живі не хотіли піддатись. Енкаведисти підійшли до клуні і візвали окружених, щоб вийшли. У відповідь на це вилетіла граната, розірвалась і два енкаведисти лягли на місці трупом.

Почався нерівний бій, який тривав 4 години, від 8 ранку до 12 вполудне. Енкаведисти побачили, що тяжко буде взяти націоналістів. Вони вже і жертви мали великі, а окружені все відстрілювались, хоч енкаведисти безперервно сипали кулями. Нарешті клуня загорілась.

Прийшов кінець. Як умирати, то не даром! Треба пробувати все.

Ганя ранена. Ще відстрілюється і стікає кров'ю. Смерть близько, це вона знає.

Люба на всі боки відстрілюється. Гранати кінчаються. Набоїв також обмаль. Кулі енкаведистів прошивають клуню на всі боки, клуня горить, дим душить, горяч нестерпна.

Петрук вискочив із клуні і дістався до хати. Почав відстрілюватись через вікна. Він відвернув увагу енкаведистів від клуні. Пасічник вискочив на подвір'я і заляг за копою дров та звідти відстрілювався.

Енкаведисти звернули увагу на Петрука у вікні хати. Пасічник використав момент і скочив дальше за хлів. Там стояв захований ен-

(Продовження на ст. 22)

"Перейдемо убрід

22 червня 1941 р. німці проломали залізну заслону. Большевики втікали з української землі, якій натворили стільки лиха. Хоч відповідальні мужі українського націоналістичного руху були вповні свідомі, які пляни щодо України мають німці, все ж таки члени ОУН масово повертали з еміграції на рідні землі. Їхнє завдання було гоїти побольшевицькі рани, влити в українській народ нову силу й нове

13 липня. Соняшний, сіруватий ранок. Краківські вулиці роблять багато куряви. Рано йду "на Зелену". Там вже повно народу, приїхали генерали й полковники з Варшави. Всім ніколи. Ольжич сильно занятий, але маю з ним умовлене побачення. О десятій зустрічаємося у бароковому сальончику. Він має втомлений вигляд. Спитав, чи "ідемо". Так. Олена також? Також. Чи з нами іде д-р Є.? Ще не відомо. Хай іде з вами. У Ярославі маємо зголоситись на одну адресу, і там доможуть нам перейти через Сян. До побачення. Стискаємо руки і маємо розійтись,

— — — — — — — — —

Це вже понеділок 14 липня. Не треба нікого будити. Здається, і вони так само, як і я, "спали". Ми вже на ногах, Михало (чоловік Олени Теліги) готує чай, пакуємо готові канапки на дорогу. Ще рано снідати, у вікні ще сіро, в кімнаті світиться. Олена радісно вітається зо мною. Вона нічого не каже словом, але дуже багато говорять її очі, уста, чоло. Вона зовсім свіжа і розчервоніла. Помітне піднесення. Вона одягнута у легку смугнасту блюзку, спортову сіру сукню, нові черевики з короткими шкарпетками і солом'яний капелюшок "на всякий випадок", бо брати його на голову, вона не збирається. Має легкий плащик — і це все. Нести має тільки легку, ручну, червону торбину.

— — — — — — — — —

Пів на четверту вирушаємо. Михайло пропонує вшанувати старий козацький звичай сідання. Сідаємо навантажені. Навантажений, власне, я, бо все майно Олени має в свойому посіданні Михайло. А пізніше це маю перебрати я. Сидимо і посміхаємось. Всі ми по-свойому захоплені. Пан Михайло дещо непокоїться, що пускає в таку дивну дорогу свою кохану дружину, але він вдоволений, що ми йдемо вдвох. Олена майже сяюча. Вона вже рветься йти...

— — — — — — — — —

— Ну, Оленочко! Будьмо! — каже Михайло. — Побачимось... у Києві! — його уста помітно затремтіли. Я стояв і дивився на них. Мені було весело, я думав веселе, я мав безліч надій. З Михайлом за козацьким звичаєм поцілувались тричі і потиснули міцно руки.

— Побачимось у Києві!

— Побачимось у Києві!

Потяг рушив, Олена і я з вікна вітаємо Михайла, що поволі віддалявся від нас. Вітаємо його, поки була можливість, але ось потяг поволі загнув дугу, і Михайло зістався.

Ми подаємо одне одному руки, міцно потискаємо їх і поглядом без слів кажемо:

— Отже додому! — Входимо до переділу і займаємо наші місця біля вікна. Потяг проходить через Вислу. Прощай Краків! Не хотілося б більше вертатись до тебе так, як ми є, — вигнанцями.

Який це ранок! Скільки бав! Як соковито блищить роса. Долинами тонкими верствами стелиться білий туман. Яскраве, червоне сонце одразу залило сяйвом наш переділ. Я вказую на сонце і кажу:

— Може це воно для нас так сходить?

— Так, — каже Олена, дивиться і не надивиться на прекрасний схід, де горить це вічне світло. Ясні сірувато-пивні очі її сміються. Гарний, трохи задертий носик насторожений. Чудове з бронзовим відливом волосся переливно горить під сонцем.

— — — — — — — — —

А сонце рве та рве і горить, мов смолоскип. Стає душно, і ми звільняємо себе від зайвого одягу. Розтеляються зелені, буйні поля, зелені луки, гаї, ліси жовтої соснини. Потяг зупиняється рідко. Перша від Кракова зупинка — Бохня. Летимо назустріч Тарнову.

— — — — — — — — —

О десятій тридцять в Ярославі. Це була одна мить. Невже ми приїхали? Я вже знав Ярослав. Недавно мав тут відчит і маю тут чимало знайомих. Виходимо на місто.

Сонце! Все під знаком сонця. Мої прекрасні новенькі краківські чоботи не зовсім до нього підходять. Чорні міцні подорожні штани також. Починає дошкуляти непроспана ніч, але нерви тримаються міцно, ноги ступають бадьоро. Олена побіч — наструнчена, елеґантна і розсміяна.

— — — — — — — — —

На мешкані нас чекає вечеря, довгі розмови і, нарешті, так дуже й дуже потрібний нам сон.

15 липня. Повно сонця. Встаємо о восьмій. Снідаємо вже нормально. Довідуємося, що все ще нема можливости переходу через Сян. Виходимо на город і безліч разів фотографуємося разом з нашими господарями. Нам хочеться йти далі. Чекаємо поки не сповістять, що це можливе. Обідаємо добре, весело, сито. Взагалі наш настрій, не дивлячись на все, піднісся. Чуємо себе вже одною ногою у себе. Ще тільки цей символ Сян.

По обіді нас повідомлено, що переходити Сян біля Ярослава неможливо. Збільшено сторожу, а до всього тут глибока річка. Десь там у горах випав дощ, і вода ще більше піднялася. Радять нам їхати до села Сосниці, там є знайомий священик, що нам поможе.

Їдемо до Сосниці. Потяг їде в тому напрямку біля першої по обіді. Не чекаємо ані хвилини, лишаємо наших милих гостителів і маршуємо. Я із своїм наплечником, Олена з торбиною. Сідаємо на потяг, їдемо прекрасними полями. Пшениця вже вкривається

бурхливі води"

Олена Теліга: "Поворот", 1936.

завзяття, поглибити визвольну боротьбу. Одною з перших поверталася на Батьківщину членка ОУН поетка Олена Теліга, яка вже 12 липня 1941 р. вирушила з чужини в напрямі кордону. Ми друкуємо уривки споминів письменника Уласа Самчука про його перехід, спільний з Оленою Телігою, через кордон, що, хоч і поваленний німцями, і далі так само різко відділяв українських вигнанців від Рідного Краю.

тією бронзовістю, що заповідає жнива. Спека триває і можна чекати зливи. Особовий скромний потяжок старанно пробивається поміж пшеницями в напрямку Перемишля і там кінчається. Далі потяги не йдуть.

Година часу, і ми в Сосниці. До села три кілометри. Йдемо вузькою стежкою, потім польовою глибокою дорогою попід вербами. Справа й зліва пшениці. Ще раз "в степу під вербою", і на цей раз беру Олену на знимку. Велике бажання затямити і затримати в пам'яті кожний мент, кожний порух думки. Всі живі і мертві істоти й предмети хвилюють уяву. Насторожено й піднесено буяє уява, чується зв'язок між минулим і майбутнім. Ці власне менти пройдуть через віки, бо якраз вони зумовлюють те, що є в ці виняткові дні.

У Сосниці халепа. Потрапляємо в руки прикордонній сторожі. На щастя, ми спокійні. Ми йдемо ось до священика. Це наші знайомі. Самі ми ось з Кракова. Прошу. Наші документи в порядку.

Граничарі (а це було біля їх мешкання) виявляють скепсис. Хто власне зна. Очі старанно шукають у наших документах чогось, що помогло б не нам, а їм, але дарма. Все в порядку. — Яволь! Біте шен! — Дають нам документи, — і ми незалежно ступаємо до священичого дому.

Нас приймають гостинно. Деякі з наших книжок побували вже тут перед нами, і тому нам легше знайомитись.

— — — — — — — — —

Вечеряємо великим галасливим товариством. Сміх Олени звучить без перерви. Гасова лямпа горить перед столом. Теплий вечір дихає на нас з відчинених на балькон дверей.

Нарешті відпочинок. Олену схопили під руки панночки і запроторили її у хащавину будинку. Мені зробили постіль у їдальні. З заходу насунула густа чорна хмара, подуло вітром, загриміло. Незабаром полив шпаркий дощ. По деревах, по квітах до самого ранку гарцювали химерні переливи дощу та блискавок. Але я вже втратив можливість чути і бачити. Сон — густий та твердий забрав мене під свою владу, а я і не думав йому перечити.

16 липня. Дуже раненько на "фарі" розпочався рух. Входять, виходять, хляпають двері. Не хочеться вставати, але час біжить, колесо історії крутиться, треба бігти за ним. Встаю. Миюсь у квітнику. Дощ допоміг мені водою. Миюся ґрунтовно, як це роблять в природі, і витираюсь міцно волохатим рушником. На ґанку зустрічаю усміхнену Олену. — Чудово! А скільки ми насміялись! Боже!

— — — — — — — — —

О. декан робить підготовку нашого переходу. Хмари розійшлися. Знову виглянуло сонце. Я прошу всіх на ґанок і роблю знимки. Хочеться затримати все це в пам'яті. Пишемо останні листи з цього боку. Олена пам'ятає за свого Михайлика.

— — — — — — — — —

Зараз по обіді приходить селянка з малою дівчинкою і забирає наші речі в рядно. Прощаємось. Всі нас проводять до воріт. Селянка з малою дівчинкою і великим клунком на плечах іде до річки прати білизну. Нас проводить панна Рудавська. Йдемо у трійку весело, гамірно. Садом, лугом, біля поля з пшеницею, біля розквітлих маків. Над річкою гаї, все зелена стежка гущавиною. Все нижче і нижче сходимо, повертаємось, робимо закрути і... Сян! Є! Жінка з нашими речами стоїть над річкою і киває нам переходити. Дієме скоро і поважно. Небезпека велика. Хто зна, що хоронять в собі ті кущі, хоча сказали, що сторожа пішла на обід. Швидко прощаємось з милою панною, Олена цілується з нею. Біжимо до жінки, миттю роздягаємось. У нас все приготоване. Ми схвильовані і видається, що робимо все не так.

Роздягнені як до купання, входимо у воду. Я несу всі наші речі, Олена має тільки мої чоботи. Річка тут розлилася і не глибока. Я йду на перед і тримаю Олену за руку. Вода дещо вище колін. Ступаємо трохи поспіхом по гладеньких камінцях. Вода тече швидко. За нами на березі стоїть жінка, за кущами панночка. Вони нам кивають, що все гаразд.

Це все триває пару хвилин. Схвильовані виходимо на другий беріг і швидко біжимо далі травою до якогось поламаного плоту і ховаємось у кущах. Тут нас не видно. Кидаємо речі на землю і вітаємось, як є, мов на Великдень. Потім цілуємо рідну землю, робимо це без сорому, без остраху, що нас побачать небажані очі. Ми вже говоримо вголос, хоча притишено. — Вітаю тебе, рідна! — виривається в мене в напрямку сходу і я потрясаю в небо рукою. Олена в екстазі. Вона зовсім трататься і говорить в захопленні патетичні слова. Під нашими ногами Україна. За нами довге скитання. Перед нами... невідоме.

Швидко приводимо себе в порядок. За хвилину ми в бойовому настрої виходимо на зарослий густою, високою травою, пишний зелений луг. Сяну вже не видко. Ще не так давно тут проходила мертва гранична смуга двох різних страшних розвойованих світів. Ступати по цій землі нормальним людям значило — смерть. Звідсіль почалась війна.

Йдемо по можливості далі від Сяну. Добрий, бадьорий настрій — тепло, свіжо і легко. По пояс трава. Навкруги ні живої душі. Натрапляємо на низенький, загострений, майже невидимий з трави стовп. На ньому випечено серп, молот і напис: СССР.

Улас Самчук.

С. ГРИГОРІЄВА

Дитячі кари

Часто доводиться чути нарікання батьків приводу того, що в деяких українських школах учителі примінюють до дітей фізичні кари.

Знаємо, скільки уваги вихованні дітей присвячує весь цивілізований світ. А XX. століття навіть називають "століттям дитини". З "буком", як засобом виховання вдома і школі, давно вже покінчили всі культурні народи.

Цією важливою справою займалися великі педаґоґи дошкільного й шкільного виховання і всі вони осудили фізичні кари, як середник виховання дитини.

Песталоцці — славний італійський дослідник дошкільного виховання, справу дитячих кар розв'язує в цей спосіб: Коли даній дитині вже нічого не промовить до переконання, коли вона своїм поведенням деморалізує інших дітей, тоді треба відділити її від інших, ізолювати.

Стверджено, що вже в кількалітніх дітей дуже розвинений суспільний інстинкт. Дитину тягне до гурту одноліток, а коли її від цього гурту відокремити вона стає нещасливою. Цю обставину використовують, замикаючи "шибеників" до карцеру, без обави, що ця кара принесе якунебудь шкоду дитині. Навпаки — це дозволить їй на самоті призадуматись над своїми вчинками. Тоді, як фізична кара притуплює умовий розвиток дітей, притуплює всяку амбіцію, інтеліґенцію. Коли ж часто карати дітей, це входить згодом у призвичаєння дитини і тоді їй не промовить до переконання ніякий інший арґумент, а лише "бук".

Окрім цього, биття розвиває в дітей ненависть до старших, сильніших істот. Дитина ніколи не полюбить цих батьків, які її б'ють. Вона буде боятися їх та глибоко в серці заховає ненависть до них.

Але вже каригідно — бити дітей у лице. Досліджено напр., що коли вдарити собачку нагло по мордочці, вона тратить нюх і слух. Така сама фізична реакція, а ще й до того моральна, настає у дітей.

Рухливість і живучість дитини — це її природа і за те карати не годиться. Коли дитина занадто спокійна, треба підозрівати, що вона не вповні нормальна, фізично або умово нерозвинена, хвора. Треба тільки вміло використати рухливість дитини для її добра. Заняття у школі, садку чи дома повести в цей спосіб, щоб дати дітям можливість частого руху і тішитися тим, що дитина бавиться, бо як дитина **тепер** бавиться, так **колись** вона буде працювати.

В іграх та забавах на свіжому повітрі дати дітям змогу вилляти надмір енергії. Тим формується душа дитини, бо недаром славна вихователька Монтесорі цілу свою систему виховання в дошкіллі побудувала на засадах гри та забави.

Цей надмір енергії у дітей та у молоді, який так дуже потрібний до фізичного їх розвитку, — порівнюють до розбурханої ріки. Вона робить великі шкоди. Коли ж побудувати їй запори та гати, — вона стає корисним чинником для суспільства. Ці запори та гати у житті молоді — це забави, ігри, різні роди спорту, які є середником фізичного та умового розвитку людини в повному розумінні цього слова. Бо добре хтось сказав: Ми перестаємо бавитися не тому, що старіємося, але старіємося, бо перестаємо бавитися.

Колись в Західній Україні кинено гасло: "Спорт у маси", з метою припинити деколи навіть криваві бійки, які мали місце серед селянської молоді. За деякий час ініціятори цього спасенного задуму та цілий український загал втішалися зміною образу села. Копаний, киданий м'яч та інші роди спорту ушляхотнили молодь та припинили всякі розплати на ножі.

Обсервуючи дітей, помітимо, у хлопчиків передовсім, цей вроджений бойовий інстинкт. Хто з нас не бачив двох хлопчиків в бою, немов двох когутиків, зчеплених разом! Спочатку жартом, потім змаг іде чим раз завзятіше, часто-густо треба інтервенції старших.

Це врожена риса характеру хлопчиків. Нераз почуємо: "Якщо ваш синок ще не вибив вікна, вдягніть на нього дівочі штанці з кружева". Значить він не є хлопцем, він не є самим собою.

Непогамовані батьки чи вихователі часто роблять великі шкоди дітям і собі.

Пригадую собі один жахливий випадок в моїй місцевості, який потряс цілою околицею. Батько у приступі гніву відрубав своєму синкові руку за те, що син спалив тількищо принесені та без догляду залишені гроші за продаж двох коров. Сам батько з жалю та розпуки — повісився.

Діти, залишені без догляду, можуть наробити багато нещастя. Передовсім, в перших кількох роках життя, коли дитина пізнає світ, своє окруження, тоді вона керується руїнницьким нахилом. Вона цікавиться цяцькою, як забавкою, їй хочеться пізнати, як і з чого ця іграшка зроблена. Тому безжалісно розпорює ножем ведмедика, чи псує нераз дуже складний механізм авточка.

Ми часто бачимо у дітей цей нахил і насолоду у самому процесі руйнування. Дитина будує з кубіків, карт чи піску вежу тільки на те, щоб потім її знищити. Тим більше вона радіє, чим більше наробить тріскоту та шуму. І вона задоволена, що якраз вона була спричинником цього.

Про виховне значення ігор та забав багато писалося і пишеться. Сьогодні, коли світ присвячує так багато часу і труду справі виховання дітей, і коли це виховання починається в заранні її віку (а навіть впливається на неї, коли вона ще не прийшла на світ), ми також мусимо виховувати своїх дітей всякими шляхотними методами у повній згоді з осягами у цій ділянці світових педаґоґічних наук.

ВЕСНЯНИЙ ПРОМІНЬ

ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

Зайчик

У далеких, зелених горах Карпатах, поміж густими та старими смереками, була маленька полянка. А на цій полянці стояла одним - одна маленька ялиночка. А під ялинкою жив - проживав маленький зайчик. Ялинка росла, і зайчик ріс. Ялинка шуміла своїми зеленими шпильочками-гилячками, колисала на них пташків, а зайчик стрибав по полянці, гриз стебельця травички, а часом заганявся аж на край ліса, щоб посмакувати бараболиння із поля старої Іванихи. Але все знов прибігав до ялинки, щоб поміж її корінням спочити по всіх трудах.

І так минали дні за днями. Ясне сонечко світило, ялинка красувалася своїми сочистими гилячками, а зайчик так скакав, так стриг вушками, так передирався із веселими білками, що нераз аж старі, поважні смереки заходилися від сміху.

Та ось часи стали змінятися. Сонечко вже не так ясно світило, травичка почала сохнути, Іваниха викопала всю бараболю із поля, а на дворі ставало зимніше. А від того і зайчик посумнів, і ялинка зажурилася. Та тут щодня — то зимніше, аж нарешті одного ранку будиться зайчик — ні живий, ні мертвий від холоду, дивиться, що це? — вся земля біла, на його ялиночці висять великі білі клапті, тай він сам, мов білим кожушком прикритий. Але цей кожушок не гріє, а зимний такий, що й сказати страшно! Питається зайчик ялиночки, що воно таке? Та й вона ще не довго на світі живе, звідкіля ж їй знати? Питає білочок, і вони не знають. Питає старих смерек, а ті кажуть: "Нічого тут дивного, це зайчику, зима настала! А це біле, що бачиш довкруги, це сніг."

— А коли ж знов буде тепло, коли знов буде травичка та бараболиння, коли цей поганий сніг зникне?

— Чекай, зайчику, — сказали, — прийде час, що весною зветься, тоді і сніг зникне!

— А далеко ще до весни?

— О - го - го... — захитали старі смереки своїми верховіттями. — Ще дуже далеко!

І так минали дні за днями, щораз то сумніші. Зайчик хухав у лапки та розтирав змерзлі ушка, а ялинка плакала кришталевими сльозами, які так і застигали на її замерзлих гилячках.

Та ось одного разу побіг зайчик трохи дальше, аж під село, може там хоч який качан капусти на полі знайдеться... Та нічого і не знайшов. Сумний вертається на свою полянку, щоб подрузі своїй вірній - ялиночці пожалітися, коли глип, — що це? І полянка ця сама, і старі смереки — ці самі, тільки ж його ялиночки вже не має! Кругом лиш обламані гилячки, а з землі лиш маленький пеньочок виглядає. Припав зайчик до пеньочка, ревними сльозами ридає, та питає старих смерек, що це за лихо з ялиночкою скоїлося?

— Ой - ой - ой — зашуміли смереки. — Прийшли якісь люди до ліса, зрубали твою ялиночку, на сани взяли та повезли кудись. Ось це лиш сліди за їх саньми вітер замів...

І ще гірше стало маленькому зайчикові. І ще зимніше, і їжі немає, і навіть нема кому пожалітися, нема до кого пригорнутися! Сидить він сумний - сумненький біля зрубаного пенька, та поплакує зтиха. Коли глип, — якесь світло засіяло в лісі. Зрадів зайчик, думає: може це вже весна настає? Та ні. Це тільки злетіли з сірого, захмареного неба два янголи. У стрічках, у плахтах, в доброму намисті. А в руках у них — великі мітли, із ясної веселки пов'язані. Злетіли на землю та почали своїми мітлами розмітати сніг із лісових сте-

жок. Замітають вони, коли глип, в одного із під мітли зайчик вистрибнув — а то вони його й не помітили, і трохи разом зі снігом не замели. І став зайчик нарікати перед ними на свою долю, що й зимно йому, і їсти нічого, і ялинку йому люди забрали. Послухали янголи, тай кажуть: — Гляди ж зайчику! Оце ми дорогу промітаємо, щоб тудою наші саночки із дарунками в село завезти, та щоб ці дарунки чемним діточкам під ялинку покласти. Ми візьмемо тебе з собою, може ти там, у людей, і свою ялиночку знайдеш. "Аж підскочив із радости зайчик, аж в лабки заплескав! "Беріть мене, каже, зі собою!"

Та ось і над'їхали інші янголи, що чемним дітям на Різдво даруночки на санках везли. Сховали вони зайчика на санки, поміж бублики та горішки, тай поїхали. Не знав навіть зайчик, чи довго він їхав. Аж чує, виймають його янголи із санок, а це якась кімната і тепла і ясна. Малі діточки перед янголами навколішки стоять, а за ними — глянь! — та це ж його ялинка! Прибрана така, із свічечками, із цяцьками, ще краща, як у лісі була! Стрибнув зайчик із рук янгола, та до своєї ялинки, став її лапками обіймати, пестити, а вона йому зеленими гилячками-шпилькочками привіт прошуміла. А як янголи, залишивши свої дарунки, пішли із хати, то діти миттю кинулися до зайчика. І годували його, і пестили, а опісля коробку маленьку пухом вистелили, та поклали туди зайчика спати, під ялинку. Там зайчик і заснув, такий щасливий, такий радий!

Леся Храплива

Є. СТАХОВА

Біля телефону

ОЛЯ:

ЧИ ТАМ ГАЛЯ? ОЛЯ ТУТ,
ОЛЯ ТУТ ГУКАЄ.
ЗАВТРА В ГОСТІ НЕ ПРИЙДУ,
БО ЧАСУ НЕ МАЮ.

ГАЛЯ:

ОЛЮ, СЛОВА НЕ МІНЯЙ
ЩОДНЯ, ЩОГОДИНИ,
ЗАВТРА В МЕНЕ СВЯТО, — ЗНАЙ
МОЇ — УРОДИНИ!

ОЛЯ:

НУ, НЕ МУДРА, ГАЛЮ, ТИ,
КОЛИ ТИ ГАДАЛА,
ЩО Я МОЖУ НЕ ПРИЙТИ.
Я ЛИШ ЖАРТУВАЛА.

ГАЛЯ:

Я ТОБІ ЦЕЙ ЖАРТ, ЦЕЙ ГРІХ
НИНІ ЩЕ ПРОЩАЮ.
АЛЕ ЗНАЙ, Я РАЗ НА РІК
СВЯТО ЦЕ СПРАВЛЯЮ.

ОЛЯ:

А ЧИ БУДУТЬ ГОСТІ В ВАС —
ІРОЧКА СВАВІЛЬНА,
МУДРІ ГАЛЯ ТА ІВАСЬ,
ЛЮБКА БОГОМІЛЬНА?

ГАЛЯ:

ПРИЙДУТЬ ПЕВНО ВСІ ВОНИ,
ЩЕ Й БОГДАН СМІХУНЧИК,
БРАТ Й СЕСТРА РЕГОТУНИ
І СТЕПАН ПУСТУНЧИК.

ПРИНЕСУТЬ ВОНИ ДЛЯ НАС
РАДОЩІ І ВТІХУ,
ШАПКУ НЕВИДИМКУ, ПЛАЩ,
ДЕСЯТЬ МІХІВ СМІХУ.

А Я МАЮ ГРУ ТАКУ,
ЩО, ЯК ХТО ПРОГРАЄ,
ДОВГІ ВУХА ДІСТАЄ, —
ТАКУ КАРУ МАЄ!

ОЛЯ:

НУ Й СМІШНА БО ГРА ТВОЯ,
Я ЗО СМІХУ ЗГИНУ.
ПРИЙДУ ПЕВНО, ГРАТИМЕМОСЬ
ЗАВТРА ЦІЛУ ДНИНУ!

Ялинчине волосся

Хочу Вам розказати незвичайну подію, яка сталася одного разу перед самим Святим Вечором.

Ялинка вже стояла в кутку кімнати, вбрана в найкращі прикраси. Срібні горішки, дзвіночки й всякі інші цяцьки гойдалися на її пишних зелених гілках. Двері в кімнату були замкнені, щоб діти не вздріли ялинки передчасно. Та все ж таки більшість мешканців дому вже її бачила. Малий котик, песик і канарок зацікавлено оглядали деревце. Навіть сіренька хатня мишка, яка все так боїться котика, найшла хвилинку, коли нікого не було в кімнаті, й обігла декілька разів ялинку.

Окрім дітей ще був хтось, хто не бачив різдвяного деревця. Це були маленькі, сіренькі павучки.

Як знаєте, павуки живуть по теплих і затишних кутках кімнат та по темних пивницях. І вони з неменшим зацікавленням чекали хвилини, коли побачать ялинку.

Але уявіть собі, перед самим Різдвом почалося загальне чищення і миття в домі. Господиня взялася замітати, витирати порохи, витріпувати килими та шурувати підлоги. Вона хотіла, щоб на свята все було чисте і ясне. Її мітла залазила в найдальші кутки хати, ну, і звичайно, павукам треба було втікати. І так по закінченні порядків ані один павучок не залишився у хаті. Як же ж вони могли побачити ялинку? А вони люблять все бачити і все знати. І тому вони були дуже нещасливі.

Аж нарешті вирішили піти до Ісусика й розказати Йому про всю кривду.

— Всі - всі мають можливість бачити різдвяну ялинку, — казали вони, — тільки ми ні. Ми, що так любимо красу й чистоту. Ми її не бачили і, мабуть, не побачимо ніколи.

Ісусикові зробилося жаль малих павучків і, коли нікого не було вдома, Він їх впустив у кімнату, де стояла ялинка.

Помаленьку злазилися павуки до великої просторої кімнати. Товсті мами - павуки, кремезні батьки - павуки та круглі, тонкі, грубі, більші й менші діти - павучки. Коли вже всі зійшлися, почали оглядати ялинку. Лазили то сюди то туди довкола деревця та все дивилися, дивилися й дивилися.

Ах, яке ж гарне це деревце! Розглянувши його здалека, павучки захотіли полізти на нього й доторкнутися кожної прикраси. Вони перескакували з гілки на гілку, вгору — вниз, поміж цяцьками. Від самої зірки на вершку аж по чорне горнятко, в якому ялинка стояла, все вони переглянули.

Коли вже на все докладно надивились, всюди побували, всього доторкнулись, зібрались і так тихенько як прийшли так і відійшли.

І ось вечером, перед Святою Вечерею, коли вже перша зірка ось - ось мала показатися на небі, в хату увійшов Ісусик, щоб поблагословити деревце.

Але, коли Він поглянув на ялинку, Він побачив, подумайте — лиш — всю її закутану в сіре павутиння. Там, де павучки пролазили, оглядаючи ялинку, залишилися тонкі павутинки. А вони побували скрізь. Це виглядало дуже дивно.

Що ж мав Ісусик робити? Він знав, що господиня дому не любить павутиння по стелях, по кутках кімнат, а що вже говорити про павутиння на ялинці? На самій різдвяній ялинці! Ні, це не мислиме!

Малий Ісусик доторкнувся рукою до павутиння і воно перемінилося у золото і срібло.

І коли господар дому відчинив двері й засвітив у кімнаті, ялинка вся іскрилася та блистіла дивовижним сяйвом.

Ось Вам і історія, як на ялинці опинилися золоті та срібні волоски.

За S. Cone Bryant переповіла **Леся Б.**

С. ЧЕРКАСЕНКО

ЗИМА І ВЕСНА

— Насуплю я брови, — говорить зима, —
І вітер з морозом повіє:
Усе скрізь загине — рятунку нема!
Під снігом замре, заніміє.

— А я засміюся, — весна одмовля, —
І сонце пекуче засяє:
Прокинуться луки, ліси і поля,
Усе зацвіте, заспіває.

ЕЛИС ҐРЮ ҐЕЛЛ

Родина бобрів

(продовження).

— Річка прудка і глибока, — зауважив один з бобрів. — Ви добре знаєте, що ми не можемо будувати наших осель у такій воді.

Старий бобер скоро обернув голову, щоб побачити того, хто говорить.

— Я знаю, сказав він спокійно. Я там нераз бував. Цей бобер сказав правду. Ми не можемо поселитися в цій річці, бо вона зашвидка й заглибока. Але на її правому березі, не дуже далеко, є малий потік. Ми підемо проти його течії. Там знайдемо їжу й багато дерев. Там ліси ще зелені. Так мені перед хвилиною сказала чапля.

Невже вони мусять відійти звідси? Залишити свій дім? Довгохвостому стало сумно й тяжко на душі. Покинути своє озерце, свій ліс . . . Та він буде мати нову хату. Там десь далеко за річкою. Із свіжих дерев та гілля. І там буде жити родина бобрів так само, як і тут. Там будуть теж інші бобрики. Вони разом розмовлятимуть, бавитимуться і працюватимуть, як тут.

Вони ж і там будуть бобрами. Сильними, відважними. Це буде щось цікаве, — багато переживань, пригод . . .

Довгохвостий аж підскочив із захоплення.

— Отож я за тим, щоб іти до річки, — сказав старший бобер, придивляючись до бобрів. — Хто хоче, може йти зо мною.

— Ми підемо, правда, тату? — сказав Довгохвостий.

— Так, — відповів батько - бобер, — ми також підемо.

— Я піду й скажу мамі.

— Вона знає, — відповів батько. — Вона знає, що ми мусимо відійти. Ти їй не мусиш говорити.

— Але діти? — Довгохвостий враз пригадав своїх молодших братів і сестер. — Що ми зробимо з ними? Вони теж підуть?

— Звичайно, — сказав батько, — вони теж підуть з нами.

— Але ми мусітимемо йти дуже помалу, бо вони ще зовсім малі. А ти як хочеш, можеш мандрувати разом з іншими. Ми вас доженемо.

Довгохвостий з утіхи став бити хвостом об землю. Він сам, без батька й мами мандруватиме аж до річки. Тимчасом, старший бобер вже вибирався в дорогу.

— Ви напевно прийдете за нами? чи так? — запитав він батька Довгохвостого, обертаючись ще на ходу.

— Так, так. Ми підемо помаленьку, але ми прийдемо!

Довгохвостий не чекав вже довше. Поглянувши на озерце, на хатку з ріща, він поспіхом подався збирати своїх братів і сестер.

Переказала Леся.

(Далі буде).

ЛЕОНІД ГЛІБІВ

ВІЧНА ПОДРУГА

БАЧИТЬ — НЕ БАЧИТЬ,
ЧУТИ — НЕ ЧУЄ,
МОВЧКИ ГОВОРИТЬ,
ДОБРЕ МУДРУЄ.

ЧАСОМ ЗАХОЧЕ —
ПРАВДИ НАВЧАЄ;
ЧАСОМ ЖАРТУЄ,
ВСІХ ЗВЕСЕЛЯЄ
ЛЮБА РОЗМОВА.

БУДЕМО, ДІТИ,
З НЕЮ ДО ВІКУ
ЖИТИ — ДРУЖИТИ!
ХТО Ж ТО ТАКАЯ

В СВІТІ ЩАСЛИВА,
МУДРА, ПРАВДИВА
І ЖАРТІВЛИВА?
СТАНУ В ПРИГОДІ:
КНИЖКА ТА Й ГОДІ.

ЛІДА ЧИМЕРІВНА

Перед нескінченим портретом

(Пам'яті Л. Українки)

Маляр Т. викінчував портрет Лесі Українки. Йому залишилося додати для повноти гармонії барв ще кілька мазків. До нього підійшли його доньки.

— Не сердишся, тату, що ми зайшли до твоєї студії у найвідповідальніший момент твоєї праці над портретом? — звернулася до маляра його старша донька.

— Ні, діти, саме тепер мені це не перешкаджає, я навіть хотів би пізнати вашу думку про мою працю.

— Хіба ти вже кінчив малювати? — запитала молодша донька.

— На це питання тяжко тобі відповісти. Можна закінчити літературний твір, музичний, архітектурний. Але малярський твір, та ще й портрет, такий безмежний у своїх можливостях кольориту, душевних проявів, виразу обличчя і очей, і . . . зрештою, власне портрет Лесі Українки потребує особливого духового опрацювання.

— Чому? — майже в один голос запитали обидві доньки.

— Це ще тяжче питання, діти. Ви ж читали її твори; вас напевно не один раз хвилювали її постаті й ідеї. Не один раз ми дискутували, спиняючись над проблематикою в її поемах, зокрема таких, як "Давня Казка", "Одне слово", "Ізольда Білорука", а особливо в її незрівняних драматичних творах — "Одержима", "Руфін і Прісцілла", "В пущі", "Касандра", "Оргія", "Кам'яний Господар". Хіба ж можливо в одному обличчі цієї великої жінки віддати барвами на полотні всю її складну творчу і глибоку душу?

— Але цього мало, — продовжував маляр, — Леся Українка — творець постаті жінки - героїні. Вона найглибше з усіх її сучасників і сучасниць відчувала потребу волі, власної держави, власного життя для свого народу . . .

— Це правда, — перебила менша донька, — але всі ті жінки, що їх Леся Українка виводить у своїх творах, чужинки: Міріям — жидівка, Присцілла — римлянка, Касандра — троянка, Анна й Долорес — еспанки; тільки мавка — постать українського народнього вірування, але і її поетка взяла не з реальної дійсности, але вифантазувала.

— Так, доню. Але ж усі ті жінки змагались за свою національну й особисту правду і вони є якраз великими прикладами для наших жінок, так само служити своєму народові і своїй правді. Леся Українка хотіла підкреслити, що найбільша любов — це навіть умерти за нарід свій, як умерли Міріям, Присціла, Касандра й інші. Тому я і кажу вам, що створити портрет Лесі Українки, не фотографію фізичної істоти, але портрет складної і глибокої душі, якою була Леся, не під силу навіть мистцеві - генієві.

— Тепер я розумію, чому ти малюєш Лесю Українку безтурботною дівчинкою з віночком синіх волошок в її соняшнім волоссі, серед поля і квітів, — промовила менша донька. — Ця дівчинка щойно йде в життя, весела, ніби дитина. Вона навіть не підозріває, що їй судилось переживати, як українській поетці, в тому страшному поході, щоб стати оборонцем бездержавного, поневоленого й улюбленого українського народу.

— Але я інакше думаю, — промовила старша донька. — Ти змалював Лесю Українку дівчинкою у народньому строю серед повені сонця, зелені і квітів, щоб кожний відчув, що Леся Українка, хоч і не була селянською дитиною, але ціле своє дитинство провела на селі серед народу, серед його природи, вірувань і звичаїв, традиції, пісень, легенд, казок. І, перебуваючи в такому багатому середовищі, Леся Українка могла збагатитись на велику мистецьку силу й зачерпнути міць, щоб вийти на боротьбу за нарід свій і його права. Так, тату?

— Ви обидві по своєму маєте рацію, — відповів батько. — Обидві ваші інтерпретації гарні. Вони мені приємні не тому, що це була й моя думка, коли я малював образ. Але приємні своєю відмінністю. Бо я сам не так думав . . . Зверніть увагу на очі портрету. Вони вдивляються в безконечну далину українського світу. Все ж та безконечність їх не лякає. Дитина йде, бо світ її затягає. Але що вона знайде? На те перед нею велика майбутність . . . В неї ще нема того завзяття невгнутого борця, що буде "проти надії сподіватись", що буде у всіх твердих життєвих обставинах горіти і спалюватись у своїй любові для України. Вона ще не Леся Українка, ґеніяльна поетка, — але вона вже палка молода українка, замріяна про те, щоб жити для других, окрилена народньою мудрістю. Вона носить в собі зародки тих глибоких і багатогранних постатей жінок - героїнь, про яких вона черпала знання в чужинній літературі і яких вона використає для справи свого народу. Для неї і жидівка, і римлянка, й еспанка, і кожна героїчна жінка, буде лише засобом для того, щоб формувати і доповнювати українську героїню. Бо Україна потребує і Міріям, що твердо вірить в Месію, і мученицю Присціллю, і пророчицю Кассандру, і вірну в любові Долорес, і високу духом Донну Анну. І власне такою повнокров-

ТРАПЕЗА ДУХА

З приводу Крайової Конференції УНО у Вінніпеґу влаштовано 30 грудня 1950 р. виставку народнього мистецтва. Треба признати, що думка ініціяторів получити виставку з бенкетом була щаслива. На переді залі розміщено дбайливими руками членок ОУК експонати, що стали атракцією цього приємного вечора. Президіяльний стіл, що за ним засіли члени екзекутиви УНО, делеґати та визначні гості, між ними й манітобський посол до парляменту — англієць п. Ф. Честер, — відділював виставку від решти залі.

Наприкінці бенкету, його господар п. Е. Василишин згадав про виставку, влаштовану Організацією Українок Канади, попрохав її оглянути та подав до відома склад жюрі для переведення конкурсу на три найкращі вишивки.

Після слухових вражень, бо підчас бенкету співав хор МУН, — було мило перейти на зорові враження. Українське народнє мистецтво є виразником нашої культурної традиції, це спадщина цілих століть, головно найбільш посиленої під мистецьким оглядом Козацької Доби. Воно зберeглось у цілій своїй красі та блеску головно під селянською стріхою. Завдяки вродженому тактові нашого селянства, що строго придержувалося того "що годиться" — не викривлено краси нашого народнього мистецтва чужими впливами. Народній орнамент вростає у наше життя органічно, зливається з його формою, і так само як мотиви української народньої пісні, переливається крізь усі закутини нашої землі. Залежно від того, як розвивались окремі частини нашого краю, жеврілн краски мистецького мережива, чи темнішали якимось невисказаним сумом, чи горіли пестротою барв, — задержуючи однак завжди первісний корінь, з якого вони вийшли. Дійсно, здавалось би, що між густим гуцульським взором і ніжно зарисованим полтавським мотивом немає зв'язку, але все ж таки він є!

Вистава вишивок викликала велике зацікавлення. Ось до членів жюрі зверталися із запитами — проф. Павличенко, представник "Фрі Прес" п. Грушка, п-во Тарновецькі, п. І. Дячун, делеґатка з Монтреалу, д-р Тисяк з Торонта. Нова голова ЦУ ОУК п. О. Стебницька турбувалася всім.

Експонати були розставлені після реґіонального походження. Гуцульські килими, ліжники-волохачі, скатерті, подушки, рушники, сорочки та блюзки — втішали очі райдужними кольорами. До пересади витончені орнаменти — веселі полтавські, темні борщівські, наддністрянські, яворівські та буковинські. Є й Закарпаття. По середині стола приміщені писанки.

Мистецьке обрамування та естетичне розложення експонатів свідчило про незвичайну працьовитість української жінки. Чужинцеві все це казало призадуматись над тим, що нарід, який має такий фольклор й такі естетичні почування у народніх масах — має напевно й усталений культурний дорібок на всіх ланках творення та заслуговує на повне признання.

Жюрі в особах п. І. Носик, п. А. Василишин і п. М. Юзик визнало за найкращі слідуючі три вишивки:

1. Комплєт скатертина і 3 серветки, низинка, дарунок Відділу ОУК у Вінніпеґу Центральній Управі ОУК. Вишила п. А. Басс.

2. Подушка, яворівка, дарунок Відділу ОУК у Віндсор Центральній Управі ОУК.

3. Скатертина, низинка, власність Відділу ОУК у Содбури. Вишила п. Ярослава Зубаль.

ІНА.

ПЕРЕД НЕСКІНЧЕНИМ ПОРТРЕТОМ

(Закінчення із ст. 19)

ною молодою українкою, яка вже в собі виношує і виплекує риси характерів тих жінок-героїнь з майбутніх її творів, часто суперечних, але обійнятих до купи в особі Лесі, власне такою я хотів намалювати Лесю Українку.

Батько й доньки дивились на портрет. Їхні очі гляділи в безконечну далину українського світу. До болю виразно вони відчули тисячелітні змагання нації за свою правду. І майже несвідомо у меншої доньки вирвалися шепотом слова Лесі Українки із "Грішниці":

Невже ти будеш осторонь сидіти
І споглядать, як ллється братня кров?
Ні, сором це терпіти. Наша смерть
Научить інших, як треба жити...

— Так, мої діти, в цих словах захована величезна сила... — в тон доньки промовив маляр. І раптом підніс голову, наче стряс із себе той серпанок суму. — А тепер до праці. Але коли ви, мої любі інтерпретаторки, у своїх тлумаченнях і розійшлись, розуміючи мій задум навіть протилежно, то це мене тільки задовольняє. Я радий, що мій образ може спричинитися до так відмінного роздумування. В цій різноманітності суть творчого мистецтва. Тому, думаю, що вже нічого не треба додавати до образу Лесі Українки.

АНАСТАЗІЯ ПАВЛИЧЕНКО

(Закінчення із ст. 8)

кою Союзу Українок. В тому часі існує при Українській Стрілецькій Громаді жіноче товариство ім. О. Басараб. А. Павличенко стає в ряди тієї організації. А коли товариство ім. О. Басараб перетворюється в Організацію Українок Канади, п. Павличенко є одною з його основниць, і першою головою Центральної Управи. На тому пості вона, з однорічною перервою, стояла сім з половиною років. Крім праці в Центральній Управі п. Павличенко була активною членкою також і місцевого Відділу ОУК.

В тому часі ОУК нав'язала контакт з жіночими українськими організаціями в різних країнах Европи та із Зеленим Клином в Манджурії. Тоді основано також Український Золотий Хрест. Редаґовано жіночу сторінку "Жіночий Світ" в "Новому Шляху". За старанням Центральної Управи О. Луговий написав дві драми "Ольга Басараб" та "Віра Бабенко". Їх видано коштом ОУК та розіслано по всіх Відділах, які використовували їх у своїх аматорських гуртках. Зібрано численну бібліотеку та засновано музей українських вишивок і різьб.

Коли ж Центральні Установи УНО і Братніх Організацій, перенесено до Вінніпеґу, Анастазія Павличенко є увесь час в Центральній Управі ОУК, як заступниця голови, або член Провірної Комісії.

Крім посиленої праці в організації, Анастазія Павличенко виховала три доньки, дбаючи про те, щоб вони не підлягали асиміляційним впливам. Вона навчила їх вишивати та по мистецьки танцювати національні танки. Її найстарша доня Люся, учениця 12 кляси, часто виступає перед неукраїнською публікою. Ось-так, нещодавно вона відтанцювала в університетському жіночому клюбі в Саскатуні український танок в полтавському одязі. Її виступ зробив велике враження на присутніх та викликав бурхливі оплески. А. Павличенко постійно використовує свої широкі знайомства — професори університету, їхні дружини, визначніші члени англійської інтеліґенції, щоб інформувати чужинців про Україну й українців.

Тут варто згадати про те, що хата п-ва Павличенків визначається справжньою українською гостинністю. В них в кожній порі дня можна зустріти приємне товариство. Хто поїжджає через Саскатун, той теж ніколи не минає цього гостинного українського дому.

А. Павличенко із трьома дочками.

Цього року, за головства п. Павличенко, Відділ ОУК в Саскатуні зорганізував дитячий садок. В літніх місяцях було в ньому 30 дітей, в зимових трохи менше. Садок має дуже гарні успіхи завдяки фаховій вчительці п. Волчук, яка підготовила з дітьми вистави. Але лише завдяки наполегливому завзяттю п. Павличенко, цей садок засновано, не зважаючи на всі перешкоди. Відділ, хоч численно невеликий, зумів розробити фонди на таку важливу справу, не забуваючи і про інші обов'язки, як матеріяльну допомогу скитальцям та хворим й розбудову пресового фонду журналу "Жіночий Світ". Відділ кожного тижня влаштовує товариські вечірки для членів братніх організацій і прихильників, де, крім приємної товариської гутірки, присутні мають змогу вислухати кожночасно корисну доповідь, по якій розвивається цікава дискусія.

Ось перед Вами стоїть образ Анастазії Павличенко, як молодої енергійної учительки, як першої голови Центральної Управи ОУК і тепер, як голови Відділу ОУК в Саскатуні, яка завжди і скрізь своєю особою вносить життя, рух і працю, додає запалу й витревалости, сама ніколи не зневірюється й не падає духом, а в найтяжчих моментах усміхається. Дай Боже, щоб Анастазія Павличенко діждала 50-тиліття своєї громадської діяльности із ще кращим успіхом.

Ірина Рошак.

---

22 ТИСЯЧІ ФРАНКІВ — ВИСЛІД ЗБІРКИ СУФ

Заходом Союзу Українок у Франції переведено збірку на подарунки для старих і немічних, щоб їм уприємнити Свято Різдва Христового. За ініціятиву цієї збірки належиться велика подяка голові СУФ пані М. Феник і всім тим, які відгукнулися на заклик. Збірка дала змогу вислати 75 пакунків. На цю ціль зібрано 13,475 франків. В кожному пакунку був колач, цукор, книжечки, медалики і газети. Про те, яку це зробило радість старенькими, розсіяним по Франції, і як окрасило це їхню самотність, — свідчать зворушливі листи подяки.

Так само на ялинку для дітей СУФ зібрав 8,645 фр. Дитячі блискучі оченята були великою подякою за труд і турботи членок СУФ.

Г. Совачева, Париж.

ЄЛИСАВЕТА ДАНИЛЯК

ГОЛОВА ВІДДІЛУ ОУК В ЗАХ. ТОРОНТІ, ОНТ.

На сторінки історії українського жіночого руху буде вписане ім'я скромної, але всеціло відданої організаційній праці, — п. Єлисавети Даниляк. Вона народилася в Коломиї і по закінченню торговельної школи, вступила на працю до української книгарні Учительської Спілки. Вона належала до Т-ва "Просвіта" та УПТ, в діяльності яких брала активну участь, організуючи щонедільні збірки на політичних в'язнів, на Рідну Школу та Просвіту.

Та коли по п'яти роках праці в книгарні, судьба кинула її до Канади, то недаром бувший управитель Учительської Спілки п. Тибінка писав до її будучого чоловіка п. Теодора Даниляка: "На прощання, яке відбулося на передодні від'їзду п. Елі до Канади, плакали всі присутні, заливалися сльозами її товаришки, бо вона була немов зірка для них, що у сірій буденщині їх поучувала, давала примір працьовитости, інтеліґенції і пошани... При праці ніколи не виявляла втоми ні невдоволення, все з усмішкою на устах, все привітна; і та благородна душа від'їжджає від нас, залишаючи сум і жаль глибокий..."

І дійсно, п. Тибінка писав без пересади.

По приїзді до Канади в 1929 р. Єлисавета Даниляк належала до новооснованої Стрілецької Громади разом із своїм чоловіком, та брала активну участь в праці УНО. Коли життєві обставини так склалися, що треба було деякий час жити на фармі, то вони все ж таки ніколи не опускали зборів чи імпрез у Торонті. Коли 1936 року зорганізовано Відділ ОУК в Західньому Торонті, п. Еля була одна з перших членок-основниць, і з тієї пори приймає активну участь у праці, будучи все членом управи, а останніх три роки підряд — головою Відділу ОУК. Тут слід додати, що п. Є. Даниляк досить довго була представницею від жіноцтва в КУК.

Окремо треба підкреслити муравлину працю і посвяту п. Є. Даниляк, які вложила при кампанії збірок на допомогу скитальцям. Спільно із своїм чоловіком п. Еля в часі 1945 — 47 майже щодня їздила по віддалених фармах за збіркою для скитальців, часто занедбуючи дітей і власне підприємство. Скільки клопотів приходилося їй переходити при підшуканню помешкань для скитальців, головно для родин з дітьми.

Крім того п-во Даниляки самі спровадили до Канади 14 українців з Европи. Пані Еля, підчас свого головства у Відділі ОУК, уміла приєднати до себе жіноцтво, піднести працю до буйного розцвіту, а то все завдяки її тактові і її працьовитости аж до самовідречення.

Е. Прибитківська.

НЕ ДІЖДЕТЕ, КАТИ, МЕНЕ ЖИВОЮ ВЗЯТИ!

(Закінчення із ст. 11)

каведист. Пасічник одним стрілом вбив його, забрав зброю і відбивався з-за хліва дальше. Не стало набоїв. Він кинув кулемет і пустився бігом в поле, щоб заховатись в житі. Не помітив, що большевики замаскували там важкий кулемет "максима". Пасічник дістав цілу серію куль у голову і впав мертвий.

Петрук дальше відстрілювався з хати. Але і хата горіла і треба було виходити. Вибіг перед хату і там його поцілила куля. Він впав коло порога, а на нього повалилась горіюча хата.

Клуня догоряла і валилась. Люба і Ганя ще відстрілювались. Ганя ослабла. Вона вже довший час ранена, без перев'язки, відбивалася. В запалі бою вистріляла всі набої. Горяч нестерпна, клуня валиться. Вона просить Любу добити її, щоб скоротити муки. Вона сама себе вбила б, але нема чим. У Люби нема також набоїв і вона не може помогти Гані. В тому моменті валиться частина клуні. Ганя гине під горіючими звалищами.

Люба залишилась сама. Енкаведисти дальше стріляють. Вона не має чим відбитись. Прийшла остання хвилина. Треба рішатись, чи гинути у вогні, чи може краще від кулі. Рішається на друге.

Люба вискочила із палаючої клуні. З пістолею у руці йде спокійно на енкаведистів. Стріляти нема чим.

Побачивши дівчину, енкаведисти перестали стріляти. Люба йде.

— Руки вгору! — крикнули большевики.

Люба побачила, що її не вб'ють, що її хочуть узяти живою в полон. Ні, того не буде!

— Не діждете, кати, мене живою взяти! — крикнула вона, повернулась та пішла спокійним кроком до горіючої клуні, не випускаючи зброї з рук.

Підійшла і кинулась у вогонь.

На побоєвищі залягла тиша. Лише хата і клуня догоряють і енкаведисти несміло підводяться до згарищ.

"УКРАЇНА НА ВИГНАННІ"

УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА У МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВЦІ - БАЗАРІ У ПАРИЖІ

У днях 1—3 грудня м. р. в сальонах готелю Континенталь в Парижі відбулася Міжнародня Виставка - базар, що її влаштували Світове Об'єднання Матерів і його французька секція — Юніон Фемінін Сівік е Сосіель.

Почесними опікунами цього міжнародного базару були сам президент французької Республіки В. Оріоль і міністер закордонних справ Р. Шуман. До складу комітету виставки увійшли визначні жінки різних країн Европи і Америки. Так, від Франції виставку очолили: дружина президента Ради Міністрів пані Плевен і дружини міністрів пані Летурно і пані Кей.

Кожна країна, яка брала участь у цьому базарі, мала свій окремий національний стенд. З державних народів були представлені Франція, Бельгія, Греція, Італія, Злучені Держави Америки, Канада, Німеччина, Бразилія, Уругвай і ін., а з недержавних — лише Україна — "Україна на вигнанні", як оповіщав напис.

Український виступ був організований Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій, і в ньому брало участь українське жіноцтво Франції, Бельгії і Німеччини. Англія також відповіла своєю згодою але її експонати своєчасно не прибули. Цей дружній виступ українського жіноцтва був ще одним наочним доказом, якого успіху можна досягти спільними зусиллями.

Пані Витязь, Худа (Бельгія), Пісначевська і Винників (Франція) немало потрудились урядити український павільон з надзвичайним художнім смаком. У той час як на деяких стендах державних народів були лише вироби національної промисловости, український павільон притягав увагу всіх відвідувачів красою своїх фарб і тонкістю виконання виробів народнього мистецтва. А воно було представлено багато і різноманітно: барвисті вишивки, чудесна різьба, художньо - розписані дерев'яні речі, тонка мозаїка соломки і різноколірові писанки, покриті ніби тонким мереживом різнородного взору, чудові українські ляльки . . .

В повній гармонії з красою стенду були Наталя Очеретна і Люся Беренц, дві молоді гарні панни в народніх строях, які обслуговували стенд. Успіх українського павільону був надзвичайний, його фотографувало багато панів, перед ним цілий час стояв натовп.

Цей український успіх тим більше цінний і важливий, коли прийняти до уваги особи, що були в числі відвідувачів. Пані Плевен (дружина Президента Ради Міністрів) була від початку до кінця першого дня, також були присутніми пані Монервіль (дружина Президента Сенату), пані Летурно (дружина мін. колоній), пані Марозелі (дружина мін. повітр. шлях. сполучення), пані Петч (дружина мін. фінансів), депутати і депутатки (Ж. Дюпюї, С. Ламолен, Діне і ін.), дружини депутатів (Колен, Мішу, Тенти дю Пуе і ін.), амбасадори Канади, Греції, Італії, Венезуелі і ін.

Не маючи можливости особисто відвідати виставку, — бо в цей самий день від'їжджала з Парижу данська королівська пара — президент Республіки вислав свого заступника.

У числі високих гостей — з українського боку — були дружина Гол. Отамана Симона Петлюри пані О. Петлюра і Е. Прокопович, яким були представлені президентка МММ пані Ж. д'Арсі і ген. секретарка пані Делем, а також віце - президентка МММ, бельгійська сенаторка, пані де Ляльє де ля Рок. Виставку також відвідали п. О. Сулима (одна з українських делегаток на Міжн. Конгрес, що відбувся в червні 1950 р.), яка в цей час перебувала в Парижі, пані Гораїн — директор української музичної школи в Парижі, пані Гораїн — дирекзу Українок Франції на чолі з головою п. Феник.

У числі відвідувачів виставки ми могли лише відмітити — п. проф. д-ра П. Шумовського, п. Березяка, письменника Л. Полтаву, п. ред. Дубровського, голову ОУФ.

Не можна не відмітити особливої активности й жертвенности українок із Бельгії, які подали на цю виставку коло 400 експонатів, починаючи з гарного образу Божої Матері Неустаючої Помочі, який ніби благословив цей український виступ, і чудесного довгого (6 - 7 метрів) тканого київського килима, що покривав український стенд, і кінчаючи біжутерійними писанками, подушечками для голок і ін.

Ось так у грудні 1950 українське жіноцтво дало ще один доказ своєї здисциплінованої праці.

Т. З.

ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА

В гостинній хаті п. Стефанії Савчук з нагоди приїзду п. Н. Синявської до Торонта, зібралося дружнє товариство з провідних членок ОУК Торонта. У веселій, товариській гутірці пройшов вечір, що залишив приємне враження у всіх присутніх. Обговорювалися різноманітні питання, організаційні, загально-громадські та, само собою, справи розвитку журналу ОУК "Жіночий Світ". При цьому не забуто і про пресовий фонд журналу. На заклик п. Н. Синявської зібрано $6.00.

Учасниця.

НАШІ НАЙМЕНШІ ПРИХИЛЬНИЦІ

Панство Тарнавські у Веланд, Онт., справляли хрестини своїх 2 дочок Марії, Джойсі та Катерини, Ґледіс. Кумами для Марії були пані А. Рогожинська та пан Тиховецький із Ст. Кетеринс, а для Катерини пані Капацула з Торонта та пан Несторович із Веланду. Святої Тайни Хрещення довершив отець д-р Комар.

При цій нагоді батьки хрещених дівчаток та гості не забули і про українські справи. На заклик пань А. Рогожинської та Федак зібрано на пресовий фонд "Жіночого Світу" $15.20.

"Жіночий Світ" сердечно дякує всім жертводавцям, а своїм маленьким прихильницям — Марії і Катерині Тарнавським бажає многих і щасливих літ.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ

XIII. КРАЙОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ОУК

Рівночасно із XIУ. Крайовою Конференцією Українського Національного Об'єднання Канади і Братніх Організацій, в днях 30-го і 31-го грудня 1950 р. відбулася XIII. Крайова Конференція Організації Українок Канади ім. О. Басарабової.

На нарадах Конференції були присутні численні делегатки Відділів ОУК і місцеві та приїжджі гості.

Конференцію відкрила голова Центральної Управи п. А. Тарновецька, вітаючи тепло присутніх і бажаючи Конференції успіхів у нарадах.

Головою Президії обрано п. Ірину Дячун — делегатку з Монтреалу, на заступницю голови Президії — п. Анастазію Павличенко — заступницю голови ЦУ і голову Відділу ОУК в Саскатуні, а на секретарку — п. Стефанію Петришин — делегатку Відділу в Форт Вілліям.

По відчитанню телеграм і привітів, між якими, окрім привітів від Відділів ОУК та Братніх Організацій, були привіти від Світової Федерації Українських Жіночих Організацій з Філаделфії, Союзу Українок у Франції і п. І. Павликовської, устний привіт склала бувша голова Союзу Українок у Франції п. І. Книш. Особливу увагу викликав довший лист-привіт від п. С. Савчук з Торонто, якій стан здоров'я не дозволив прибути на Конференцію. Багато із заторкнених нею питань і справ лягло в основу дискусій та організаційних постанов.

Із друкованого звіту Центральної Управи, який був розданий всім делегаткам перед Конференцією, та з устного звіту уступаючої голови ЦУ — п. А. Тарновецької, помітний був великий обсяг праці ОУК за час від останньої Конференції ОУК. Найважливішим осягом було приступлення до видавання журналу "Жіночий Світ", який являється продовженням жіночої сторінки в "Новому Шляху" під тою самою назвою.

Після звітів делегаток й дискусій над ними та після звітів окремих комісій: фінансової, організаційно-плянувальної, статутової та резолюційної, — ухвалено новий правильник ОУК, виготовлений на підставі інкорпораційного акту УНО, правильника УНО і попереднього правильника й статуту ОУК, та затверджено фінансові й організаційні постанови.

На підставі порушених справ підчас сесії, які мали входити в обсяг будучого поширеного пляну праці ОУК, схвалено резолюції, що торкалися слідуючих справ:

1. Виховання української молоді (опіка над дошкільною молоддю, закладання дитячих садків, доріст, Рідна Школа, молодь в рядах МУН).
2. Поширення культурно-освітньої діяльности (курси, реферати, академії, свята, народнє мистецтво).
3. Золотий Хрест (посилена допомогова діяльність, побільшення фонду ЗХ).
4. "Жіночий Світ" (розбудова і матеріяльна підтримка журналу).
5. Зміцнення ОУК (приєднування нових членок, засновування нових Відділів, виїзд організаторки в терен, посилення організаційної діяльности).
6. Молоде жіноцтво ОУК (активізація молодих жінок, які виростають з рядів МУН, приєднання їх до ОУК, співпраця з ними).
7. Співпраця з українськими та англійськими організаціями. Праця в СФУЖО.
8. Обов'язки супроти Канади (чуйність та готовість до всіх обов'язків та завдань, які на нас, як своїх громадян, накладає і ще може накласти Канада, і які ми, особливо в цей загрозливий час небезпеки, беззастережно сповнятимемо).
9. Обов'язки супроти України (кожна членка ОУК є амбасадором української справи перед англійським світом і діє у всіх напрямках, щоб бути корисною для українського народу на його рідних землях і поза ними, і є все готова помагати Україні в її змаганні за визволення з-під большевицького ярма.

По уділенню абсолюторії уступаючій Центральній Управі, приступлено до вибору нової ЦУ та Провірної Комісії ОУК, в склад яких увійшли:

Голова — Ольга Стебницька, Ст. Боніфас.
І. заступниця голови — Анна Вах, Вінніпеґ.
2. заступниця голови — Стефанія Савчук, Торонто.
3. заступниця голови — Анастазія Павличенко, Саскатун.
Бувша голова — Анна Тарновецька, Вінніпеґ.
Секретарка — Євгенія Ситник, Вінніпеґ.
Скарбничка — Ольга Семака, Вінніпеґ.

Чотири членки Управи:

1. Організаційно-плянувальна референтка — Галина Данько, Вінніпеґ.
2. Культурно-освітня референтка — Євдокія Стахова, Вінніпеґ.
3. Допомогова референтка — Анна Василишин, Вінніпеґ.
4. Пресова референтка — Калина Лазор, Вінніпеґ.

Провірна Комісія:

Голова — Марія Маґера, Вінніпеґ.
1. членка — Зеня Неґрич, Ст. Боніфас.

2. членка — Ірина Дячун, Монтреал.
3. членка — Анна Курилів, Содбури.
4. членка — Марія Заячківська, Саскатун.

Президія Конференції передала провід новій Центральній Управі. Слово забрали по черзі п. Ольга Стебницька, голова ЦУ і п. Євгенія Ситник, секретарка. Нововибрана Центральна Управа доложить всіх зусиль, щоб виконати наложені на неї обов'язки. При активній допомозі Відділів ОУК та всього членства, ОУК стане твердо й непохитно на сторожі тих ідей, які вона плекає.

Другий день нарад мав діловий характер. Постановлено докладно обговорити становище "Жіночого Світу" й обдумати, в який спосіб можна поліпшити його матеріяльну ситуацію, а сам журнал піднести на вищий урівень. Кожна делегатка висловлювала свою думку і погляд Відділу в справі підтримки журналу і його розбудови. Із палкої дискусії повстала однозгідна постанова всебічно піддержати журнал. В дальших дискусіях порушувалися питання внутрішнього порядку в справах організаційної діяльности Відділів ОУК, в яких забирали голос окремі делегатки і члени ЦУ.

Нововибрана Центральна Управа доложить всіх своїх зусиль, щоб усі постанови й ухвали Конференції були як найсправніше переведені в життя, — в чім допоможи нам Боже!

ЗА ЦЕНТРАЛЬНУ УПРАВУ ОУК:

О. Стебницька (голова). **Є. Ситник,** (секретарка).

ПРИВІТИ ДЛЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

СОЮЗ УКРАЇНОК У ФРАНЦІЇ
Париж

Дорогі Посестри,

З нагоди З'їзду українського жіноцтва на Вашу Краєву Конференцію, пересилаємо Вам щиросердечне привітання від всього зорганізованого українського жіноцтва у Франції.

Просимо Вас переказати делегаткам українського жіноцтва Канади нашу щиру і глибоку радість з приводу скликання Конференції, що є наглядним доказом зростаючої активности нашого жіноцтва по той бік океану.

Ми, українські жінки у Франції з увагою слідкуємо за кожним Вашим організаційним кроком вперед, радіємо Вашими успіхами і гордимося Вами, Вашими здобутками, бо вони є водночас нашими здобутками, — здобутками всіх нас, українських жінок, що їх доля розкинула по цілому світі.

Щасти Боже у великій праці, яка ще стоїть перед нами для добра української визвольної справи, і у якій Вам, українським жінкам Канади, судилося відгортати таку поважну і відповідальну ролю.

Вітаємо Вас, Дорогі Посестри, щирим серцем і з найкращим побажанням успіху у Вашій праці так на Конференції, як і в щоденному труді в Новому, може й рішальному для української справи, Році.

За Головну Управу Союзу Українок у Франції:

М. Финик, голова,
О. Голіян, секретарка.

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
Філаделфія, ЗДА

Вельмишановна Пані Голово:

Просимо Вас привітати Президію, Делегаток і Гостей 13-ої Краєвої Конференції Українок Канади, що має початися в суботу 30 грудня ц. р., в Українському Національному Домі у Вінніпеґу.

З нагоди цієї важливої події в житті Вашої організації, Екзекутива Світової Федерації Українських Жіночих Організацій складає Вам щирі привітання та бажання, щоб Ваша організація в дальшій праці для українського загалу в Канаді та для розвитку українського народу здобула новий вінок успіхів.

Екзекутива СФУЖО особливо підкреслює Ваше велике зрозуміння для організованої праці українського жіноцтва і дякує за піддержку змагань СФУЖО в об'єднанні українського жіноцтва, розкинутого по цілому світі. Організація Українок Канади була першою організацією на канадійському терені, що стала членом СФУЖО тим приєдналася до переведення в життя основних його нових завдань.

Ми знаємо, що українське жіноцтво, яке подекуди щойно наладнує своє життя в нових країнах поселення, буде вдячне Вам за піддержку СФУЖО у її праці для консолідації усіх жіночих організацій для високої спільної мети — Української Самостійної Соборної Держави.

Хай Всевишній благословить Ваші наради і переведення в життя Ваших постанов. Хай благословить Канаду, що дає Вам нагоду працювати і для українського народу.

— За Екзекутиву СФУЖО:
Олена Ф. Д. Лотоцька,
містоголова.

ПОДЯКА

Почуваюсь до обов'язку подякувати паням — О. Стебницькій, Е. Ситник, О. Мурій, О. Семаці, К. Лазор за їхню щиру гостину та прихильність до мене; рівнож дякую всім членкам Відділів ОУК у Вінніпеґу й Ст. Боніфас за їхнє товариське і чемне відношення до нас делегаток. Окремо дякую моїй сусідці п. М. Міняйлюк, за те, що вона так щиро зайнялася моєю родиною, коли я виїхала на Крайову Конференцію до Вінніпеґу.

Ірина Дячун, членка Відділу ОУК у Монтреалі.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛІВ ОУК.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Центральна Управа ОУК затвердила Управи Відділів ОУК на 1951 р. в такому складі:

ВІНДСОР, ОНТ.

Голова — Ю. К. Яворська
Заст. голови — І. Зелена
Секретарка — М. Косіковська
Скарбничка — Н. Никон
Членка Управи — Г. Мартинюк
Провірна Комісія — О. Вівчарук
Р. Турус
М. Стецій
Кольпортерка — Ю. Мудра
Представниці англ. Жіночої Ради — А. Зелена
Ст. Косіковська
Представниці до КУК — Ю. Мудра
Г. Мартинюк
Господині — О. Дмитрів
А. Лизень
А. Бучинська
А. Гуменюк

Ця Управа вибрана на Річних Зборах 29 січня 1951 р.

ВІННІПЕҐ

Голова — А. Вах
1. Заст. голови — О Семака
2. Заст. голови — М. Маґера
Секретарка — К. Лазор
Скарбничка — А. Шеремета
Організаційна референтка — А. Білоус
Культ. - освітня референтка — Є. Стахова
Допомогова референтка — М. Продай
Пресова референтка — К. Дякунчак
Провірна Комісія — С. Матіяшек
Р. Піуш
А. Басс
Господині — Т. Будзан
А. Стойко
К. Коваль
Н. Нижник
П. Нагорняк
П. Кобзар
М. Продай
Відвідувачки хворих — П. Нагорняк
Н. Нижник
Представниці до КУК — А. Шеремета
Є. Стахова
Кольпортерка — Г. Данько.

Ця Управа була вибрана на Загальних Зборах дня 23 січня 1951 року.

ВАЛ Д'ОР, КВЕ.

Голова — П. Гнатюк
Заст. голови — А. Свирид
Секретарка — М. Смолій
Скарбничка — О. Ключковська
Членка Управи — Й. Березовська
Провірна Комісія — Е. Столярчук
М. Крук
П. Мудра
Господиня — П. Мудра
Управа вибрана на Річних Зборах 23 січня 1951 р.

БЕДФОРДВІЛ, САСК.

Голова — К. Смицнюк
Заст. голови — Д. Обух
Секретарка — М. О. Іваночко
Фінансова секрет. — М. О. Смицнюк
Скарбничка — А. О. Іваночко
Провірна Комісія — А. Обух
М. С. Смицнюк
Господині — Н. Харандюк
М. Галіпчак
А. Обух
Ця Управа вибрана на Річних Зборах в місяці січні.

ГЕМІЛТОН, ОНТ.

Голова — Т. Шеремета
Заст. голови — А. Божок
Секретарка — А. Ольхова
Скарбничка — А. Стахів
Членка Управи — П. Бабляк
Провірна Комісія — К. Цудна
А. Корчовська
А. Стецькович
Господиня — М. Германська
Кольпортерка і культурно-освітня референтка — М. Павчук

Ця Управа вибрана на Річних Зборах 28 січня 1951 р.

ВІНДЗОР

АКТИВНІСТЬ ВІДДІЛУ ОУК В МІСЦЕВІЙ РАДІ ЖІНОК КАНАДИ.

Відділ ОУК у Віндсор зарепрезентований в Місцевій Раді Жінок Канади і бере участь в її праці та інтересах від 1947 р. дотепер.

Членки разом із репрезентанткою ходять на збори, що відбуваються раз на місяць, і радо сповняють обов'язки, які накладає на них Місцева Рада. Бо в теперішніх часах українське жіноцтво повинно більше цікавитися подіями у світі і дбати не лише про свої власні інтереси, а працювати спільно з усіма націями та організаціями, які заступлені в Раді Жінок Канади. Тим самим українська жінка зможе більше сказати про свій нарід і на скитанні і на Рідних Землях, бо Рада Жінок Канади дбає, щоб кожний нарід був вільний.

Місцева Рада у Віндсор старалася, щоб до них заїхали відомі діячі, які їздять по цілому світі із відчитами та рефератами.

Перша з них, Miss Wright, інформативна зв'язкова із населенням (Public Relation Counsellor) в Національній Раді Жінок Канади, мала доклад про обов'язки жінки. Жінка повинна більше цікавитися громадським життям і дбати в першу чергу про свій дім і родину. Виховання дітей на першому місці. Окрім того займатися актуальними справами та вводити нові ділянки праці в організаціях. Особливу увагу радила звернути на Червоний Хрест, який в теперішніх часах потребує багато рук до праці.

John Fisher, коментатор канадійської радіо - станції С.В.С., виголосив цікавий реферат на тему: "Що буде завтра". Представивши політичну ситуацію в світі та насвітливши, як Росія знущається над народами, які знаходяться під її окупацією, він звернувся безпосередньо до жінок із закликом — брати живішу участь в політиці. Є багато поміж жінками здібних, які своїм спритом могли би зробити багато корисного. Але, нажаль, жінки здебільшого заздрісні, і замість того, щоб допомогти вибитися од-

ній з поміж себе, роблять їй всякі перешкоди.

Mrs. Sherwood Eddy, яка роз'їжджає скрізь із своїм чоловіком, даючи різні виклади, заїхала також до Віндсор. У свойому рефераті звернулася до жіноцтва, щоб присвячували більше уваги Об'єднаним Націям і працювали за їхніми вказівками. Тоді кожна держава і кожна нація буде мати свободу, культуру й освіту. Закликаючи жінок організуватись і брати живу участь в громадському і політичному житті, зауважила, що треба прикласти всіх зусиль і не допустити до третьої світової війни та уникнути страшного діяння атомової бомби.

Відділ ОУК у Віндсор є також зарепрезентований в Комітеті "Горожанство" Місцевої Ради Жінок Канади. Цей комітет веде велику гуманітарну працю і дбає, щоб новоприбулі канадійці мали заробітню працю, влаштовує для них вечірні курси і познайомлює їх із канадійським громадським життям. Він улаштовує також різні імпрези, щоб новоприбулі почувалися вільні і веселі в Канаді.

Відділ ОУК у Віндсор дістав признання від Комітету "Горожанство" за активну працю й виконування своїх обов'язків.

Анна Войтович.

ВАЛД'ОР

УКРАЇНСЬКИМ ІНВАЛІДАМ

Членки Відділу ОУК відвідали хвору членку п. П. Ґулу, яка недавно приїхала до Канади до п-ва Чипиг. 19 січня зібралися членки ОУК в домі п-ва Чипиг. Голова п. Н. Андрусишин привітала п. Ґулу в імені Відділу й вручила їй подарунок від всіх членок і українців у Вал д'Ор та Суливан, щоб помогти хворій сплатити видатки шпиталя. Зворушена п. П. Ґула щиро дякувала членкам за відвідини і всім українцям за дарунок. Заколядувавши, п. Н. Андрусишин попросила членок відспівати хворій "Многая літа." Тим часом п. К. Чипига приготовила смачну перекуску. В часі гутірки, голова Відділу візвала до збірки для українських інвалідів. Присутні зложили на цю ціль $8.00. Сердечна подяка всім жертводавцям, а також п. О. Ключковській і п. П. Гнатюк, які спричинилися до гарного дарунку для п. Ґули, і п. Н. Андрусишин, яка їздила на Суливан і також багато доклала зусиль до здійснення подарунку. Рівнож велика подяка всім тим, що не відмовилися в помочі для хворої членки, а п. Ґулі бажаємо скорого виздоровлення, щастя, здоров'я і прожити многі літа.

М. Смолій.

СТ. КЕТЕРІНС

ЗА ВЛАСНУ ДОМІВКУ

Практика організаційного життя показала, що при найліпшій волі членів праця в кожній організації не може пляново поступати без відповідного приміщення. Таку практику перейшла й Філія УНО Ст. Кетерінс разом із своїми Братніми Організаціями.

Від початку свого існування аж до 1944 р. Філія та Братні Організації не мали постійного та власного приміщення, і це дошкульно відчувалося в кожній ділянці організаційної роботи. Тому в основу праці цих організацій поставлено передовсім побудову власної домівки — "Українського Національного Дому". Важкими зусиллями, бо були роки прикрої кризи, вдалось Філії УНО та її Братнім Організаціям добитись 1944 р. до підвалля власної домівки. Від цього часу до сьогодні йдуть дальші змагання за викінчення будинку. Членство зростає на числі, завдання Товариства все і все більшають, нема де подітись.

В акції побудови "Українського Національного Дому" в Ст. Кетерінс всі Братні Організації приймали дуже активну участь, а зокрема чи не найбільші заслуги в тому має якраз Відділ ОУК. Йому за 15 років існування вдалось зібрати яких 13 тисяч долярів.

Як у минулих так і цього року Відділ ОУК вів контестову акцію на дальшу будову "Національного Дому", яка тривала від травня до 28 жовтня. Найбільше праці мали контестантки пані: Анна Рогожинська, Анна Власій та Марія Болібрух. Вони були безперервно зайняті улаштовуванням різних підприємств, розпродуванням контестових книжечок і т. п. До помочі контестанткам діяв Контестовий Комітет. Цілий контестовий період складався з 3-ох сезонів, весняного, літнього та осіннього. Кожний з них був відмічений сезонним пікніком і вибором королевої сезону.

Контестова праця закінчилася 28 жовтня "Осіннім Базарем", на якому короновано королеву контесту та нагороджено контестанток. Базар приніс усім багато несподіванок. Найбільшою несподіванкою був вислід із змагань контестанток та загальний прихід із цілого контесту. Ніхто не сподівався, що за такий відносно короткий час та серед браку вільних хвилин, бо кожна із контестанток працювала зарібково, контестантки зуміють зібрати поважну суму грошей. Королевою контесту вийшла пані Анна Рогожинська, що одержала 1,212 голосів, першою княжною була пані Анна Власій, одержала 366 голосів, другою княжною пані Марія Болібрух, одержала 312 голосів.

Коронаційну церемонію почав голова Контестового Комітету п. Н. Пелещак, подаючи короткий хід контесту. З черги скарбник Комітету пан Ковальський відчитав вислід змагань контестанток та загальний прихід із контестової акції. Загальний прихід виносив 2,250 долярів. Дальше голова Відділу ОУК, пані Е. Піжицька подякувала контестанткам за їх важку та жертвенну працю, перевела коронацію та вручила контестанткам нагороди. Найкращу нагороду одержала королева, пані Анна Рогожинська, у формі незвичайно гарного ручного годинничка. Після цього складали подяки контестанткам голова Філії УНО та голови всіх інших організацій при Філії УНО. Наприкінці контестантки висловлювали свою вдячність усім тим, що помагали їм в їхній праці. Кожна з них старалась якнайбільше вложити труду, щоб вислід контесту був якнайкращий. Пані Власій та Болібрух були б напевно мали більшу кількість голосів, якби не нещастя, що їх постигло в час контестового періоду. Пані Анна Власій

(Продовження на стор. 31)

Три перші

Велике змагання за приєднання нових передплатниць для "Жіночого Світу" принесло Центральній Управі і Редакції та Адміністрації журналу не лише велику матеріяльну підтримку. Бо, хоч 243 нові передплатниці на суму 588,03 долярів це для нас велика поміч, все ж таки найважливіше в тому спільному досягненні українок Канади — це якраз те понадматеріяльне, той дух громадської активности і патріотизму української жінки — нашої членки. Наше змагання потвердило нам, що "Жіночий Світ" це справа всіх наших членок, що він їм потрібний та що вони його скрізь підтримують і завжди будуть підтримувати. Ми дякуємо ще раз усім учасницям змагання за їхню жертвенну працю для нашого журналу. Ми з великою приємністю дякуємо також і тим нашим прихильницям, що є в ЗДА, зокрема п. Ірені Гнатюк, яка, приєднавши 25 передплатниць на суму 63.25 долярів, здобула четверте місце. Ми тішимось, що наш журнал знаходить і поза Канадою признання і підтримку.

Окремо дякуємо нашим трьом першим переможцям: паням Марії Дунець, Теодозії Підзамецькій і Емілії Прибитківській.

МАРІЯ ДУНЕЦЬ

"З приємністю довідуюся, що я вийшла переможно в змаганні за приєднання нових передплат для "Жіночого Світу". Призначену для мене нагороду в сумі $27.75 прошу ласкаво задержати в користь "Ж. Світу". При тій нагоді хочу зазначити, що я приєднувала передплати не для нагороди, але з обов'язку для посилення і поширення "Жіночого Світу" в Канаді, який є дуже важним чинником у жіночім організаційнім русі. Тому і на дальше прошу числити на мою співпрацю в "Ж. С." Бажаю Вам всього найкращого — Марія Дунець".

Стільки сама про свою працю в змаганні наша перша переможниця. Це характеризує її як віддану національній справі жертвенну і невтомну діячку. Пані Марія Дунець, з дому Лежанська, від самого свого приїзду до Канади в 1930 р. відразу станула в ряди організації. Вона була піонеркою Дівочого Гуртка при УСГ у Вінніпеґу, з якого пізніше постали відділи ОУК. Виїхавши в 1934 р. з Вінніпеґу до Торонта, п. М. Дунець бере постійно живу участь у всіх ділянках праці організації. Вона багато років підряд була головою Відділу ОУК в Торонті, майже "сталою" секретаркою Відділу, все активною в збіркових акціях на народні цілі. Пані Дунець започаткувала зв'язки з англійською Жіночою Радою і держить їх дотепер та працює в Комітетах — "Еміґраційному" та "Горожанському".

ТЕОДОЗІЯ ПІДЗАМЕЦЬКА

Вона здобула друге місце в змаганні "Жіночого Світу". Народжена в Кридор в Саскачевані, п. Теодозія з дому Романюк, переїхала в Содбури. Тут одружилася з п. Володимиром Підзамецьким, що, вийшовши з рядів МУН, є тепер членом УНО. Пані Підзамецька, активна членка ОУК, прийняла на себе обов'язок бути кольпортеркою "Жіночого Світу".

"Коли я стала кольпортеркою "Жіночого Світу", моїм першим обов'язком було приєднувати дальших передплатниць і поширювати журнал. Повірте, найкращою нагородою для мене — це коли я бачу задоволені обличчя тих жінок, які журнал одержують і читають. Тому прошу дуже зарахувати мою нагороду на пресовий фонд "Жіночого Світу". Я і надалі всіми силами помагатиму Вам, не дивлячись, чи я буду "перша" чи "друга" в кількости зібраних передплат."

У своїй громадській праці вона все робить із запалом і завжди має успіх. Пані Теодозія є здібною декляматоркою і артисткою аматорського гуртка, а також співає в хорі і виступає в дуетах. Відділ ОУК і взагалі українська громада в Содбурах поважає її і подивляє. Роджена тут в Канаді, вона надусе полюбила Україну, якої ніколи не бачила. Щиро і совісно виконує кожну працю для загальної української справи. Її батьки виховали її в національному дусі, за що їм належиться признання.

ЕМІЛІЯ ПРИБИТКІВСЬКА

У Рідному Краю п. Прибитківська, з освіти учителька, була членкою "Рідної Школи" і "Просвіти". В Союзі Українок була найбільш активною і займала там пост секретарки управи, касієрки, організаційної референтки. Крім того п. Емілія Прибитківська була основницею жіночої ґалянтерійської кооперативи "Жіночий Труд", де її обрано справником. Належала також до хору та до драматичного гуртка. По приїзді до Канади, в чому їй і її рідні допомогли п-во Даниляки, всту-

пила до ОУК. Загальні Збори вибрали її дописувачкою і кольпортеркою "Жіночого Світу". Цей прийнятий на себе обов'язок п. Прибитківська виконує з таким самим запалом і так само солідно і жертвенно, як і всі інші. Вона не лише здібна дописувачка, але і досвідчена в громадській праці, і глибоко віддана українській справі. Хоч терен, в якому вона працювала, доволі тяжкий, п. Прибитківська здобула третє місце.

— "Приєднуючи передплатниць, я вважала це моїм обов'язком, який по можності буду і на далі продовжувати. Коли я приступила до змагання, то тільки для того, щоб допомогти у поширенню одинокого під цю пору українського жіночого журналу "Жіночий Світ". Тому прошу усю суму, призначену для мене, як свойого рода винагороду, вписати від мене на рахунок пресового фонду "Жіночого Світу". Я особисто вповні вдоволена моїм успіхом у приєднанні нових передплатниць . . ."

І ось перед нами стоять три переможиці — членки ОУК, — перша — давня емігрантка, яка приїхала до Канади молодою дівчиною, друга — народжена в Канаді, а третя — нова емігрантка. Вони, зв'язані спільною ідеєю, одностайно зрозуміли важливість свого завдання і сумлінно виконали його.

Центральна Управа Організації Українок Канади, Редакція і Адміністрація "Жіночого Світу" складають їм якнайсердечнішу подяку за їх труд і за старанне виконання добровільно на себе наложеного завдання, а особливо за їх скромність та жертвенність, яка проявилась у їх відмові одержати нагороду, і бажають їм дальших успіхів у праці.

ТРИНАДЦЯТИЛІТНЯ ПІЯНІСТКА

Панство Ільницькі з Ванкуверу можуть бути насправді горді із своєї 13-літньої донечки — Богдани. Ще підчас еміграції в Евроні молоденька піяністка проявляла значні музичні здібності. Прибувши недавно до Канади, вона послідовно продовжує розпочату науку. Недавно Богдана Ільницька здала перед комісією Торонтонської Музичної Консерваторії іспит із гри на фортепіяні та перейшла відразу з четвертого курсу на шостий. За свої успіхи вона одержала срібну чашу від міста Ванкуверу та срібну медаль від Провінції Бритійської Колюмбії.

Молода піяністка проявила себе також у місцевому музичному житті, — виступаючи на українських та англійських концертах і у Ванкуверському радіо. У свойому репертуарі українських композиторів виконує вона твори М. Лисенька, М. Гайвоорнського, В. Матюка та В. Оверченка.

Молодій українській піяністці бажаємо від щирого серця дальших успіхів в її науці та виступах. Дай Боже, щоб вона дожила щасливої хвилини - виступати як велика піяністка перед слухачами Києва, Львова, Харкова, Одеси та інших міст її чарівної Вітчизни — України.

Дарія Лазорко.

ВАЖЛИВЕ!

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ:

Деякі наші передплатники повідомили нас, що вони не одержують журналу. Кожну реклямацію ми негайно перевірили і ствердили, що дотичні адреси в нашому адресарі записані згідно з адресою, поданою на зголошенні передплати, а також на листах. Тим самим журнали мали би правильно доходити на місця. Нижче наводимо прізвища й адреси передплатників, які журнали не одержують. Просимо їх ласкаво перевірити, чи їхні адреси є правильні, або внести реклямацію на місцеву пошту, яка правдоподібно журналу не доручає.

Barbara CAP, 253 Symington Ave., Toronto, Ont.
M. CZAJKIWSKA, 9315-10 Ave., Rosemont, Montreal, Que.
E. DOLISHNA, 191 North Vine St., Catharines, Ont.
P. KOWALSKY, 8 Peachdale Ave., St. Catharines, Ont.
Z. MELNYK, 16 Marlborough Ave., St. Catharines, Ont.
O. MARKO, 283 St. John's Rd., Toronto, Ont.

Багатьом нашим передплатникам ми висилали листи. Дежкі з них повернулися із допискою пошти, що "адресат невідомий". Подаємо нижче їхні прізвища й адреси й просимо їх ласкаво, щоб подали нам ще раз свою адресу.

Barbara CAP, 253 Symington Ave., Toronto, Ont.
M. CZAJKIWSKA, 9315-10 Ave., Rosemont, Montreal, Que.
Iwanna IWANUSIW, 9310-10th Ave., Edmonton, Alta.
M. KOROL, 1132 E Pender St., Vancouver, B. C.
Liuba LISZYNSKY, 63 Bellaview Ave., Toronto 9, Ont.
Wira MOCHARNIUK, 869 Queen St. W., Toronto, Ont.
J. REBRYK, 34 Murray St., Toronto 2 B., Ont.
M. SHKLANKA, 635 Magnus Ave., Winnipeg, Man.
M. WOLODINA, 1051 Talbot St., London, Ont.
K. WYHOWSKA, 43 Bataura, Toronto, Ont.
Kateryna WYPRUK, 3616 Clarck St., Montreal, Que.
I. ZELENEY, 5263 Tecumseh Rd., Windsor, Ont.

НАДІЯ ГЛИНКА

Дбаймо про свої руки

Часто чуємо нарікання жінок: "Мої руки не можуть бути гарні, я забагато працюю, колись — я мала гарні, білі й ніжні руки, а тепер — мені соромно їх показати..."

Такі нарікання невластиві, бо можна виконувати навіть найчорнішу господарську роботу й одночасно мати плекані, гарні руки. Але для того треба їх відповідно забезпечити перед знищенням і шанувати підчас виконування хатніх обов'язків та розумно користуватись здобутками модерної косметики.

Вже зранку, після миття, руки треба добре намастити кремом (Handcream або Handlotion). Він увійде в пори шкіри і забезпечить її перед брудом чи іншими гострими речовинами, що нищать шкіру. Якщо чекає вас на протязі дня дуже брудна праця, як напр. чищення печі, чи полення грядок, тоді найкраще вдягнути на час тієї праці ґумові або і будьякі старі звичайні рукавиці. Коли ж немає ніяких рукавиць, тоді руки треба добре намастити кремом, нігті запхати в кусок мила, так, щоб мило зайшло за них, тим же милом намастити нігті коло наскірка. Тоді, по праці, буде можна легко змити бруд і зберегти нігті від зломання, пальці від болючих задирок, а пори ручної шкіри від почорніння.

На протязі дня слід остерігатися частого миття начиння по горняткові чи тарілці, краще мити більше посуди двічі чи тричі вдень. При тому не вживати занадто гарячої чи ледяно - зимної води, ані дуже гострого мильного порошку, а вже аж ніяк не брати руками гарячих чи розпечених посудин, тільки шматкою чи рукавицею. Не можна також пальцями здіймати гарячих покришок. Для цього добре прикріпити до ушка покришки дерев'яну прищіпку, що її вживаємо при розвішуванні білля. Для чищення картоплі чи іншої городини треба послуговуватися відповідним ножиком. Не краяти городину в руках, але на дощині.

Дбайлива жінка завжди найде спосіб, щоб підчас виконування домашньої праці, оберігати свої руки. Головне при тому те, щоб негайно по брудній роботі належно вимити руки милом і потім змастити їх відповідним кремом. Вечером, перед спанням, на руки треба знову наложити крем і масувати принаймі одну хвилину, рухом, неначе ми вбирали би тісну рукавичку. Звичайно, добрий крем увійде в шкіру і не замастить постелі. Можна також вдягнути рукавички на ніч. Це особливо поручається тим жінкам, в яких знищені руки.

Коли використовувати вміло модерну косметику, можна багато причинитися до краси своїх рук. Прикрасити руку можна передовсім гарними нігтями. Багато жінок малюють нігті на рожево, червоно чи бордо. Перед малюванням нігтів треба усунути наскірок при помочі плину (cuticle suftiner). При тому обтинання ножиками зайве. Хто любить довгі нігті, тоді не обрізувати їх, але спилувати і заокруглити пильником. Але такі нігті треба дуже часто чистити.

Жінці, що займається домашньою працею, чи працею у фабриці, найдогідніше з нігтями обтятими кругло, дещо вище пучки. Такі нігті легше утримати в чистоті і вони не заваджають у праці, а тим самим рідко ломляться.

Ляк не шкодить на нігті. Навпаки, він хоронить їх перед легкими ушкодженнями. Колір ляку так, як і помадки до уст, треба дуже вміло добирати. Він повинен гармонізувати з кольором уст, а ті знову з краскою сукні чи плаща. То не значить, що до кожної сукні треба мати іншу помадку чи ляк. Але напр. легко рожева краска гармонізує із чорним, гранатовим, сірим і всіма пастелевими кольорами, тоді, коли ярко червона (з помаранчевим відтінком) з жовтим, бронзовим і зеленим. В загальному, жінки, які не мають гарно оформлених нігтів повинні вистерігатись ярких красок ляку. — Якщо ляк починає лущитися, його треба негайно стягнути при помочі ацетону (polish remover). Злущений ляк на нігтях свідчить про недбальство жінки. Коли для того немає часу, тоді вже краще нелякувати нігтів, ніж ходити з плямистими.

По руках пізнають характер людей, руки свідчать про старанність жінки, тому — дбаймо про свої руки.

ОСТАННІЙ ПОГЛЯД У ДЗЕРКАЛО

Недавно я підслухала, як Ориса промовила:

— Я так люблю заходити до кімнати Марії, — і додала із мрійливим зідханням: — бо вона має дзеркало в цілий ріст...

І дійсно, дзеркало в цілий ріст має притягаючий чар, не тільки для великої сестри, але й для малої. Зрештою, ніщо не є таке практичне в допомозі для краси, як велике дзеркало.

Дзеркало, яке ми хочемо купити, не мусить бути коштовне. Їх є багато із непомальованими рямками, які ми за короткий час, із щіткою в руках, вберемо в такий кольор, який нам найбільше буде відповідати до загального тону спальні. І ось до умеблювання кімнати ми додали гарну окрасу. Тільки не уважаймо його як додаток до меблів, — пустім його в "роботу" і побачимо самі, які захоплюючі висліди ми будемо мати!

Правило, яке має стати привичкою — це перевірка загального вигляду в останній хвилині перед відходом. Почати треба від вершка голови, скінчити черевиками на ногах.

Коли ви одягаєте капелюшок, подивіться, чи вуалька або інша його прикраса є свіжа і незім'ята. Чи волосся чисте і гарно вложене в зачіску. А тепер обличчя і його викінчення. Виразно можна зауважити, чи пудра наложена рівномірно аж по лінію волосся і чи ви не забули за підбородок, який вимагає таксамо крему й пудри. А плечі? Вичищені вони добре від волосків і пороху?

Пригляньтеся до одежі, щоб не було випуклин та зморщин і поправте спідню білизну, щоб лягала рівно під суконкою. Як важно, щоб спід сорочки не виглядав

Моди

Ця сукня практична якраз тим, що її можна вдягати на два способи. Вузька і пасована основа пошита із чорного шовку. Кльошове покриття із чорної коронки у формі широкого фартушка одягається ззаду або спереду. На малюнку показані обидва способи ношення. В цій сукні гарно жінкам, які мають струнку фіґуру.

Вцьому сезоні часто носяться різноманітні сукні із вовняного "джерсі" (jersey). Ось на малюнку одна з гарніших денних сукенок того рода. Кольор карамелево-беж (caramel beige), виріз продовгастим кутом вузький. Рукави на два цалі коротші від зап'ястка. Леопардовий пасок із золотою клямрою схоплює спливаючі фальди і скромно підкреслює фіґуру.

Особливість цього короткого весняного плаща — це широкий шалик, з такої матерії, що й плащ, підшитий тафтою у кратку,, ніжно пастелевого кольору. Між іншим можна зазначити, що подібні шалі набирають все більшої популярности. Шалик на нашому малюнку особливо оригінальний тим, що він має вставлені кишені. Широкий рукав вшитий нижче нормального шва.

знизу. Поправте її не впоясі, але скоротіть нараменники. Тепер придивіться швам на панчохах і перейдіть на черевики. Дзеркало в цілий ріст не дозволить вам недоглянути викривлені і нечищені черевики.

Але не задовольняйтеся тільки передом. На вас люди дивляться також і ззаду. При помочі другого дзеркальця ви зможете легко оминути малих недоглядів.

Дбайливий останній погляд в дзеркало не забере вам багато часу, але дасть зате змогу зробити дрібні поправки і відійти з дому спокійною і певною перед закидом людського ока.

ЗА ВЛАСНУ ДОМІВКУ

(Закінчення із стор. 27)

переходила важку операцію, а пані Болібрух мусіла кілька місяців доглядати хвору дочку. Своїми осягами ввела усіх у великий подив пані Анна Рогожинська. Вона свої контестові книжечки продавала навіть у найдальших закутинах провінції Онтаріо — Форт Вілліям, Кіркленд Лейк, Віндзор, Содбури, не говорячи вже про Торонто, Гемілтон. Кількість голосів, що їх зібрала пані Рогожинська, це дійсно свідоцтво її меткости, здібности з'єднувати собі прихильників та доказ глибокого розуміння цілі контесту.

З. М-ик.

КУХОВАРСЬКІ ПОРАДИ

ЯЙЦЯ "A LA CREME".

6 - 7 яєць	1 ложка тертого сиру
2—4 ложки молока	¼ фунта меленої шинки
1 ложечка соли	1 ложечка масла на вимащення формочок
1 ложечка розтопленого масла	риж, кашка, або макарон.

В посудині розколотити яйця з молоком, додати соли, топленого масла та сиру. Вкінці додати мелену шинку. Малі, огнетривалі горнятка (можуть бути від чаю) вимастити докладно маслом, налляти не зовсім до кінця приготовленою масою й вставити в іншу посудину із гарячою водою. Води на палець високо, щоб не наллялося до горняток. Посудину прикрити і варити поволі 15 - 20 хвилин. Вивернути горнятка на полумисок й обложити "бабочки" рижом, кашкою або макароном. Полляти рум'яним маслом.

КОРОП АБО ЩУПАК ПО ГРЕЦЬКИ.

2 фунти риби	3 ложки мармеляди з помідорів
1 цибуля	¼ пайнти оливи
½ фунта мішаної городини (морква, петрушка, капуста, селєра)	Трохи соли, перцю, цукру, паприки
	Сік із ½ цитрини.

Вичищену рибу посолити, порізати на куски та смажити на оливі. Потім уложити на полумиску та залляти такою підливою: дрібно посічену цибулю вдушити на оливі, додати мармеляду з помідорів, перець, паприку, трохи до смаку цукру, сік з цитрини та городину. Дусити годину до м'якости та залити цим рибу. Найкраще її подавати на другий день холодною.

ГРИБКОВІ ЗРАЗИ З КАШКОЮ.

Зрази можна приготовити із свіжих грибів, печериць, або консервованих грибів.

1 фунт грибів	2 ложки масла
1 цибуля	3 - 4 ложки тертої булки
2 яйця	Пшенична кашка.
Кілька зелених листків селєри або петрушки	

На підливу:

1 ложка масла	Трохи соли та цукру
1 ложка муки	1 гор. сметани.

Гриби перебрати, обмити та змолоти на машинці разом із цибулею та зеленими листками селєри або петрушки. Душити на маслі на малому вогні без доливання води, уважати, щоб не пригоріли. По годині душення додати кілька ложок тертої булки та смажити ще трохи. Вихолодивши грибки, вимішати їх з яйцем, виробити подовгасті зразики, посипати їх тертою булкою та смажити на маслі. Уложити на полумиску, прибрати кашкою та полляти густою підливою із сметани. На підливу підсмажити ложку муки з ложкою масла, залляти сметаною, додати соли та цукру до смаку, заварити, потім перетерти через ситко просто на полумисок із зразами.

ПЕРЕКУСКА З РЕШТОК М'ЯСА АБО РИБИ.

На тісто:

3/4 ложки муки	1 ложка кислої сметани
1/3 гор. масла	¼ ложки соли.

На начинку:

1 гор. решток м'яса, вареного або душеного	4 ложки росолу (можна розпустити у воді одну буліонову кістку "ОХО")
1 варене яйце	1 ложка оцту або цитринового соку
2 сирі жовтки	1 ложечка муштарди
4 ложки оливи	соли до смаку.

Із тіста спекти круглі "бабочки" або коржики. Тісто перед печенням охолодити на ½ години. Тимчасом посікти м'ясо та вимішати із вареною майонезою: 2 жовтки, оливу, росіл, оцет або цитриновий сік, муштарду, сіль, — це все разом вбити на зимно, а потім вбивати на вогні, вставивши до другої посудини з гарячою водою, поки майонеза не згусне. Вимішати з м'ясом, накладати на спечені "бабочки" або коржики, прикрити кільцем вареного яйця, притрусити зеленню (напр. селєри, петрушки, цибульки чи салати).

ЛАКОМИНКА ІЗ СМАЖЕНИХ ЯБЛУК.

2 - яблука	¼ гор. муки
2 жовтки	2 білки на сніг
2 ложки цукру	трохи соли
2 ложки сметани	1/8 фунта смальцю.
1 ложка рому або кілька капель запаху	

Яблука обібрати, покраяти на кружки з палець товщини. Вибрати з кожного кружка зернятка та луску. Зробити тісто: втерти жовтки з цукром, додати сметани, ром або запах, сіль, накінець сніг з білків та муку. Вмочувати в тісто яблука, вибирати вилкою та класти на розпалений смалець. Смажити на обидва боки, складати на папір. Коли трохи простигне, поцукрувати та подавати.

ПАРЕНІ ТІСТОЧКА.

½ гор. масла або шортнінґу	4 яйця
1 гор. води	**До посипання:**
1 гор. муки	1/8 гор. січених горіхів
¼ гор. цукру	1/8 гор. грубого зернистого цукру.

Заварити масло з водою, всипати муку та цукор. Запарити на лемішку. Зняти з вогню, вбити до гарячого тіста по одному яйця, вимішати докладно дерев'яною ложкою, розтягнути тоненько на вимащену бляху на грубість ножа та зараз покраяти. Посипати цукром та горіхами, вставити до гарячої печі. Підчас печення тісточка покрутяться, прибираючи різні форми. **С. Г.**

Від адміністрації

КОЛЯДА

Редакція і Адміністрація "Жіночого Світу" висловлює найсердечнішу подяку Читачкам і Передплатницям, які не відмовили нашим малим колядникам пожертви на пресовий фонд "Жіночого Світу".

Список жертводавців:

Жертвували: по $5.00: Іван Пініло, Чікаґо; по $3.00: Ліґа Українських Католицьких Жінок, Маунтен Роуд; по $2.50: А. Мандрика, Вінніпеґ; по $2.00: Д. Криса, Вінніпеґ, М. Слюзарівна, Торонто, С. Парфанович, Детройт, О. Кульчицька, Торонто, М. Дунець, Торонто, Т. Гасюк, Утіка; по $1.00: О. Шрубович, Детройт, Е. Барицька, Монтреал, П. Зарасна, Торонто, М. Семотюк, Вінніпеґ, О. Война, Бродвю, Л. Чвалюк, Торонто, Й. Морозюк, Торонто, Т. Турцекович, Лондон, К. Модрицька, Саскатун, М. Цегельська, Бетлегем; по 50 ц.: С. Стахова, Вінніпеґ, С. Голод, Торонто, А. Зузак, Кристал Спрінґ, Р. Целеник, Бетлегем, Н. Гладишовська, Бетлегем, І. Вояк, Бетлегем, М. Михайлів, Бетлегем.

Збірку перевела А. Тірамар, Едмонтон на суму $4.67. Жертвували по 50 ц.: В. Цвінілович, О. Кропальницький; по 30 ц.: Д. Берлад; по 25 ц.: В. Скорупський О. Ґурський, П. Іванцишин, П. Стецяк, В. Гошко, І. Борух, С. Павлусь, С. Зутнепа, І. Стоцький, І. Куць, Ф. Тимофійчук, М. Школяр, А. Крамар; по 12 ц.: Й. Осідач.

ЩЕДРІВКА НА "ЖІНОЧИЙ СВІТ"

Монтреал, Кве.

Відділ ОУК в Монтреалі, взявши собі близько до серця розбудову "Жіночого Світу", постановив щедрівкою придбати дальші фонди для нашого журналу. Щедрувати ходили членки ОУК пані Ориховська, Баніт, Хімій, Дячун, Павлюк, Плавюк. Жертвували щедрівку слідуючі особи:

По $3.00: Я. Глібчук, І. Гайдилук; по $2.00: П. Павлюк, П. Заблоцький, С. Мацилюх, Я. Іванчук, М. Петрашик, С. Топольницький, Я. Ковальський, Т. Ф. Пархин, М. Мінайлюк, М. Роговська, М. Білик, М. Гриневич, М. Чайківська; по $1.75: Відділ ОУК; по $1.00: К. Баніт, М. Баніт, П. Прокопович, С. Ґавліч, Я. Коперсевич, М. Сум, М. Нітух, С. Туз, А. Ленько, П. Крамар, М. Зубань, А. Ориховська, І. Протасик, Я. Плавюк, М. Юришин, О. Воськович; по 25 ц.: М. Освалд. Разом зібрано $50.00.

Редакція і Адміністрація "Жіночого Світу" висловлює глибоку подяку членкам ОУК з Монтреалу, які не пожаліли свого часу, щоб допомогти нам, а також всім вище наведеним Жертводавцям, які прихильно поставились до членок ОУК і не відмовились дати щедрівку на пресовий фонд "Жіночого Світу".

Лімінґтон, Онт.

Відділ ОУК в Лімінґтоні не забув під час щедрівки і про пресовий фонд "Жіночого Світу". Редакція і Адміністрація щиро дякує членкам ОУК за їх труд, а всім Жертводавцям, за те, що не відмовили свого датку на щедрівку. Жертвували слідуючі особи:

По $1.20: А. Барна; по $1.00: А. Клим, А. Бенюк, М. Саноцький, Т. Мисько, О. Бадзь, К. Гриневич, Ю. Глебів, К. Пасічник; по 50 ц.: О. Боднар, П. Колодка, К. Заворотюк; по 25 ц.: В. Кузьма, П. Ковальчук, Г. Булка, П. Загара, К. Кушнір, А. Гнідий; по 10 ц.: П. Заборонюк.

З цієї збірки прислано на пресовий фонд нашого журналу суму $5.00.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Адміністрація і Редакція "Жіночого Світу" складає щиру подяку за пожертви, зложені на пресовий фонд журналу:

Відділові ОУК, Саскатун, Саск., за суму	**$25.00**
і за збірку в сумі	**9.30**
Відділу ОУК в Кіркленд Лейк, Онт., за суму	**15.00**
Відділові ОУК, Содбури, Онт., за суму	**10.00**
Відділові ОУК, Зах. Торонто, Онт., за суму	**10.00**
Відділові ОУК, Торонто, Онт., за збірку в сумі	**6.00**
Відділові ОУК, Вал д'Ор, Кве., за збірку в сумі	**5.75**
Відділові ОУК, Форт Вілліям, Онт., за суму	**5.00**
А. Тарновецькій, Вінніпеґ, Ман., за суму	**20.00**
К. Рогатинській, Ст. Кетерінс, Онт., за збірку в сумі	**15.00**
і за пожертву в сумі	**0.50**
А. Василишин, Вінніпеґ, М., за суму	**10.00**
А. Павличенко, Саскатун, Саск., за суму	**10.00**
С. Петришин, Форт Вілліям, Онт., за збірку в сумі	**9.50**
О. Стебницькій, Вінніпеґ, Ман., за суму	**5.00**
К. Бартошик, Торонто, Онт.	**1.50**
З. Камінській, Детройт, ЗДА	**1.50**
Я. Дирді, Ст. Софі, Кве.	**1.00**
Л. Кушнір, Порт Артур, Онт.	**0.50**